

Izbija vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniki prostori:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXI. Cena lista je \$6.00. Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1917. CHICAGO, ILL., SREDA, 28. SEPTEMBRA (SEPT. 28), 1938. Subscription \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 190. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Zavezniške države obljubile pomoč češki republik

Anglija, Francija in sovjetska Rusija bodo udarile, ako bo Nemčija napadla Češkoslovaško. Hitler zapretil, da bo vkorakal na čelu svoje armade v Češkoslovaško, če ne bo Praga odstopila sudetskega ozemlja Nemčiji do 1. oktobra. Mussolini vidi dviganje nove Evrope iz krize

London, 27. sept. — Znamenja kažejo, da je Velika Britanija zavrnila bolj odločno stališče namerni nacisti Nemčiji. Iz zanesljivih virov je prišla vest, da bo Francija priskočila na pomoč Češkoslovaški v slučaju nacistične invazije na podlagi sklenjenih pogodb, nakar se ji bosta pridružili Anglija in Sovjetska Unija.

Premier Chamberlain je informiral Hitlerja, da so vrata za pogajanja še vedno odprta, po konfreni z vodilnimi člani njegovega kabineta. Dobil bo vse, kar zahteva, brez vojne. Anglija in Francija bosta prisilili Češkoslovaško v odstop sudetskega ozemlja Nemčiji.

"V imenu angleške vlade izjavljamo, da smo mi moralno odgovorni za izvedbo danih obljub," je dejal Chamberlain, "pod pogojem, da Nemčija pristane na mirno poravnavo konflikta. Upam, da nemški kancelar ne bo odklonil našega predloga, ki mu je bil predložen v duhu prijateljstva. Konflikt se še lahko razreši brez prelivanja krvi. Ako bo Nemčija kljub temu napadla Češkoslovaško, ji bo morala Francija priskočiti na pomoč, Anglija in sovjetska Rusija bosta podprli Francijo."

Berlin, 27. sept. — Nihče od najbolj črnih dnevor svetovne vojne ni pokazal takega sovraštva in fanatizma napram neprotniku kakor ga je Hitler v svojem večeršnjem govoru. Diktator je podžigal Nemce, da morajo streti Edvarda Beneša, predsednika Češkoslovaške, in izkoreniniti češko republiko. "Njegovi pristaši so kričali: 'Obesite Beneša; uničimo ga!'"

"Do 1. oktobra nam mora Beneš odstopiti sudetske distrikte," je grmel Hitler pred ogromno množico nacistov, ki so se zbrali v berlinski Sportni palači. Beneš ima 7.000.000 Čehov, na drugi strani pa je 75.000.000 Nemcev. Korakal bom na čelu svojega ljudstva kot prvi vojak za menoj bo stal narod, ki je izpuščen od onega pred dvajsetimi leti. Moje potrpežljivosti ni konec. Ako Beneš svoje miru, morali in pravici ne bo mogel zagotoviti, potem morali vzeti stvar v svoje roke. Sudetsko ozemlje mora priti pod kontrolo Nemčije."

Rim, 27. sept. — Mussolini je v svojem govoru v Veroni pred 40.000 fašisti izjavil, da on ne vidi nobenega vzroka za odpor proti Hitlerjevemu zahtevam. "Evropa, ki je bila zgrajena v Versaillesu, umira," je rekel diktator. "Odlučite o njeni usodi. Če padla ta teden. V tem tednu bo dvignila nova Evropa, ki bo delila pravico vsem narodom."

Virginio Gayda, vodilni reprezentant fašističnega tiska, je obdobju države, ki v tej krizi pripravljajo Češkoslovaško, da bo delovala prikazati Nemčijo kot napadalno, ako bo izbruhnila vojna. To obdobje je izrekel nekaj ur po Mussolinijevem govoru v Veroni, v katerem je diktator pozval Francijo in Veliko Britanijo, naj obrneta hrbet Češkoslovaški.

Baker za Nemčijo ustavljen v Kanadi
Montreal, Que., 27. sept. — Na odredbo neke neznane oblasti so prisiljeni delavci večeraj izložiti tise ton bakra z nemškega parnika Frankenvalda. Baker je bil namenjen v Nemčijo in zdaj je ostal v Kanadi.

Velika zmaga švedskih socialistov

Fašisti so popolnoma uničeni

Stockholm. — Okrajne volitve na Švedskem, ki so se vršile zadnji teden, so prinesle veliko zmago socialistom, na drugi strani pa so docela pometle s švedskimi fašisti. Švedski socialisti so pri teh volitvah pridobili 150 mandatov in danes imajo 866 odbornikov v okrajnih svetih po državi, dočim so fašisti izgubili edina dva mandata, ki so ju še imeli. Komunisti so pridobili 11 mandatov in zdaj jih imajo vsega skupaj 26. Vseh okrajnih odbornikov na Švedskem je 1521 in od teh imajo socialisti pretežno večino — 866; liberalci imajo 163, kmetska stranka 287 in neodvisni socialni demokrati štiri.

V švedskem parlamentu socialisti še nimajo pretežne večine in so v koaliciji s kmetsko stranko, vendar upajo, da dobe popolno kontrolo nad obema zbornicama pri prihodnjih poslanskih volitvah.

Tekstilni odbor za plače imenovan

Delavstvo zadovoljno z osebjem odbora

Washington. — (FP) — Delavski krogi v Washingtonu so zadovoljni z osebjem novega odbora, ki bo študiral vprašanje minimalnih plač in maksimalnega delovnika za 1.300.000 delavcev v tekstilni industriji. V odboru, katerega je imenoval administrator zakona za plače in delovnik Elmer F. Andrews, je 21 oseb, sedem podjetnikov, sedem delavskih in sedem javnih zastopnikov.

Načelnik odbora je Donald M. Nelson, podpredsednik Sears Roebuck Co. v Chicagu in pristaš "new deala". Izmed ostalih podjetniških zastopnikov so štirje z juga, dva pa iz vzhodnih držav. V svoji tovarni ima unijsko pogodbo le eden teh podjetnikov, John Mickerson od Cheyne Bros. Co. Dva sta velika nasprotnika unij, eden pa plačuje najvišje mezde v tekstilni industriji na jugu, namreč \$13 na teden minimalno, kar je več kakor predvideva zakon.

Izmed sedmih delavskih zastopnikov jih pet zastopa tekstilno unijo CIO, dva pa ADF. Zastopniki CIO so Sidney Hillman, načelnik tekstilnega organizatoričnega odselka, Paul Christopher iz Charlotteja, N. C., R. R. Lawrence iz Atlante, Elizabeth Nord iz Manchesterja, Conn., in Emil Rieve, predsednik federacije nogavičarskih delavcev.

Od javnih zastopnikov so najprominentnejši Grace Abbott, bivša načelnica otroškega departamenta in zdaj profesorica na čikaški univerzi; Louis Kirstein, predsednik Filenove družbe v Bostonu, in George W. Taylor, profesor ekonomije na pennsylvanski univerzi. Kot libera-

Domače vesti

Čikaške novice

Chicago. — Prihodnjo soboto, dne 1. oktobra, ob sedmih zvečer bo čikaška federacija SNPJ predvajala filmske slike, ki jih je posnel br. Jakob Zupančič na svojem obisku Jugoslavije zadnje poletje. Slike bodo predvajane v dvorani SNPJ. To so prvi filmi SNPJ v barvah. — Angela Kosič, članica društva 8 SNPJ v So. Chicagu in žena tajnika istega društva Jos. Kosiča, ki je bila 19. sept. operirana na vnetem slepiču in žolčnih kamnih, je zdaj na poti okrevanja in dovoljeni so obiski od treh do petih popoldne in od sedmih do devetih zvečer. Nahaja se v South Shore bolnišnici, soba 317. — Pred nekaj dnevi je umrla na naslovu 1921 W. 23 st. Mary Kapel, stara 60 let. Zapuščena je imela hčer. Rojena je bila v Ljubljani.

Prosveta, edini tovariš v Alaski...

Chicago. — Rojak John Požar je edini Slovenec v Juneauju, Alaska, na daljnem severu. Ker je sam med tužci, ne govori nič slovenskega, zato si je naročil Prosveto, dnevnik, da ima vsaj nekaj slovenske družbe. Požar nam piše: "Ker živim tu med samimi tužci in ne govorim nič slovensko, mi zelo prav pride vaša Prosveta, da se z njo pogovarjam slovensko, čitajoč novice z vsega sveta..." Požar je član društva št. 317 SNPJ, Export, Pa.

Vzel si je življenje

Arma, Kans. — Zadnje dni si je tu vzel življenje Karl Boč, star 69 let in rojen v Mirni pri Novem mestu na Dolenjskem. V Ameriki je živel 36 let in tu zapuščal ženo in sedem odraslih otrok. Dolgo let je bil slabega zdravja. Bil je član društva 434 SNPJ.

Smrtna nesreča v rovu

Buenavista, Pa. — Frank Adam je bil pred dnevi ubit pri delu v tukajšnjem premogovniku. Doma je bil iz Petrinj pri St. Petru na Krasu in v Ameriki je bival okrog 25 let. Zapuščal je ženo in štiri otroke.

Predavanja v Tomanovi knjižnici

Chicago. — V Tomanovi podružnici čikaške javne knjižnice na oglu 27. ulice in Pulaski Rd. (Crawford ave.) se odpre predavateljska sezona prihodnj. petek, dne 30. septembra, ob osmih zvečer. Predaval bo Frank L. Hayason o Čehih in Nemcih. Kasnejša predavanja bodo vsak drugi petek ob istem času.

Tri železniške nesreče v Evropi

Barcelona, 27. sept. — Zadnje soboto sta med velikim vjarjem in ploho trčila dva osebna vlaka v Kataloniji in 65 oseb je bilo ubitih. — Pri Essenu na Nemškem je bilo večeraj 11 oseb ubitih, ko je tovorni vlak butnil v osebnega na postaji. — Množico ljudi je bilo ubitih v nedeljo v Italiji pri koliziji tovornega in ekspresnega vlaka, ki je vozil iz Rima v Neapel.

lec je znan tudi Fort Milton, izdajatelj lista The Chattanooga (Tenn.) News. On je namreč pristaš novega deala, toda čikaška unija se je morala boriti 10 mesecev predno ga je prisilila na podpis kolektivne pogodbe.

Železničarji odglasovali za stavko

Federalna vlada zdaj posreduje

Chicago, 27. sept. — Unija vlakospremnih nameščenecv je večer formalno obvestila železniške družbe, da se je njeno članstvo pri glasovanju skoro soglasno izreklo za stavko, ki se naj prične 1. oktobra zjutraj eno minuto čez polnoč. Tega dne namreč stopi v veljavo 15-odstotno znižanje plač za železničarje.

Vendar v smislu zakona mora stavka na železnicah čakati 30 dni, dokler niso izčrpane vse instance federalnih oblasti, ki morajo posredovati v tem času. Posredovanje je že v teku.

Poleg unije vlakospremnih nameščenecv, katere je oddala 155.000 glasov za stavko, je odglasovalo še 18 drugih železničarskih unij, ki imajo skupaj okrog 790.000 članov, toda rezultat še ni znan, dasi ni nobenega dvoma, da so se vse te unije v ogromni večini izrekle za stavko. Vodilni odborniki pravijo, da se je tega glasovanja udeležilo 95 odstotkov vseh članov, kar je rekord v zgodovini teh unij.

Unija lesnih delavcev invadira jug

V ta namen je konvencija zvišala asesment

Seattle, Wash. — (FP) — Unija lesnih delavcev CIO je na svoji drugi konvenciji sklenila, da bo prišla z akcijo za organiziranje 200.000 lesnih delavcev na jugu. V ta namen je na iniciativno krajevnih unij v Californiji zvišala asesment od dolarja do poldrugega dolarja na mesec. Za ta predlog je glasovalo 112, proti pa 87 delegatov. O tem zvišanju pa bo odločilo članstvo s splošnim glasovanjem. Če ga odobri, bo stopilo v veljavo z novim letom.

Konvencija se je pečala tudi s političnimi vprašanji, ker se jim delavstvo pač ne more izogniti. Sovražniki delavstva so tudi v državi Washington uspeli, da pride pred volice pri novembrskih volitvah zakonski osnutek, ki prepoveduje piketiranje, sedeče stavke in tepta druge delavske pravice. Konvencija se je izrekla za enotno akcijo delavstva in progresivnih elementov proti temu zločestemu osnutku. V ta namen bo unija skušala ustvariti enotno akcijo vseh lesnih delavcev v državi, tudi onih, ki spadajo v tesarsko unijo ADF.

Sprejela je tudi več liberalnih resolucij, s katerimi se je izrekla za newdealski program, urgirala predsednika Roosevelta na ponovno kandidaturo, podprla Delavsko nestranskarstvo ligo in železničarje v njih boju proti redukciji plač za 15% ter apelirala na La Follettov ošek, naj preišče aktivnosti vigilantne organizacije Associated Farmers. Apelirala je tudi na državni department, naj predsedniku Haroldu J. Pritchettu, ki je Kanadčan, izda stalno vizu.

Rudarji zvišali plačo s stavko

Kansas City, Mo. — Petsto rudarjev v okraju Adair, 130 milj severovzhodno, se je vrnilo na delo po petdnevni stavki, ko so operatorji pristali na zvišenje mizerne plače. Pred stavko so zaslužili le po dva dolarja na dan, pogodba pa določa \$3.20 dnevne plače. Uradniki UMW pravijo, da je tudi ta pogodba mizerna.

FRANCIJA SE PRAVLJA NA KRVAVI KONFLIKT

Nadaljnje rezervne čete pozvane pod zastavo ČEHI NAPOVEDUJEJO VOJNO

Pariz, 27. sept. — Francija, kakor vse kaže, je pripravljena na vse eventualnosti, ki se lahko izcimijo iz sedanje krize. Danes se bodo sestali na izredni seji člani kabineta in narod nestrpno pričakuje rezultata posvetovalnj ministrov.

Vlada je pospešila mobilizacijo oborožene sile, ki je pozvala nadaljnje čete rezervistov pod zastavo. Mobilizacija se vrši brez velikega hrupa.

Člani kabineta bodo na svoji seji odločili, ali je Hitlerjev govor še pustil vrata odprta nadaljnjim pogajanjem ali ne. Francija bo čakala do prihodnje sobote, da vidi, ali bo Hitler uredil svojo grožnjo in napadel Češkoslovaško.

Rooseveltov mirovni apel, ki ga je naslovil Franciji, Angliji, Češki in Nemčiji, je dvignil upanje, da je še možnost odvrnitve vojne. V Parizu mu pripisujejo veliko važnost. Leon Blum, vodja francoskih socialistov, je poslal Rooseveltu telegram, v katerem se mu zahvaljuje in poveljuje njegove napore v interesu miru.

Praga, 27. sept. — Naznanilo, da bo Hitler govoril, je ležalo kot črn oblak nad politično atmosfero. Češka vlada je že prej izjavila, da Hitlerjeva spomenika, katero je izročil angleškemu premierju Chamberlainu po konferenci v Godesbergu, ne tvori podlage nadaljnjim pogajanjem. Praga se je bala, da bo nemški diktator v svojem govoru naznanil invazijo češkega ozemlja.

To se ni zgodilo in češka vlada se je nekoliko oddahnila, dasi je še vedno uverjena, da je vojna neizbežna.

V Pragi so prepričani, da bosta Francija in sovjetska Rusija izpolnili svoje obveznosti napram republik in ji priskočili na pomoč. Prav tako so uverjeni, da bosta Jugoslavija in Rumunija podprli Češkoslovaško.

Odbor potrdil unijo novinarjev

Spor pri Hearstovem listu se razčisti

Detroit. — (FP) — Zvežni delavski odbor je odredil, da je časnikarska unija American Newspaper Guild pravomočna organizacija v svrhu zastopanja vseh 348 uredniških in upravnih službenecv pri tukajšnjem Hearstovem listu Detroit Times. List ima 299.000 dnevne naklade in je druga največja publikacija v Michiganu.

London pozdravlja Rooseveltov apel

Italija se jezi, ker jo je Roosevelt ignoriral

London, 27. sept. — Rooseveltov mirovni apel, ki je prišel v kritičnem momentu v zvezi z razpletom konflikta med nacistično Nemčijo in češko republiko, je bil navdušeno sprejet v vseh državah na tej strani Atlantika razen v Nemčiji in Italiji, najbolj pa v Londonu. Časopisje pripisuje Rooseveltovemu apelu prav tako važnost kot Hitlerjevemu govoru.

Vprašanje je le, ali je vili Roosevelt olje ali pesek na ogenj, ki tli v Evropi. Vsi, ki upajo, da bo Amerika pomagala zlomiti Hitlerjevo moč, pojejo slavospeve Rooseveltu. Razočaran je najbolj Mussolini, ker mu Roosevelt ni poslal kopijo apela, ki so ga dobile Anglija, Francija, Nemčija in Češkoslovaška. Italijanski fašisti se jezijo, ker jih je Roosevelt ignoriral.

Francoski premier Daladier je takoj, ko je bil informiran o Rooseveltovem apelu, obiskal J. P. Kennedyja, ameriškega poslanika v Londonu. Apeliral je nanj, naj takoj obvesti predsednika, da se mu Francija zahvaljuje. Angleški ministri predsednik Chamberlain je tudi "ahvaležnostjo in radostjo pozdravil Rooseveltovo poslanico."

Londonaki krogi pravijo, da se je Roosevelt s svojim apalom direktno postavil na stran Anglije in Francije. "Ameriška vojska sila in bogastvo sta na naši strani," pravijo v Londonu. "Roosevelt je moralno izoliral Hitlerja v prilog Angliji in Franciji."

Konvencija kavčukarskih delavcev

Predsednik Dalrymple poročal o napredku

Trenton, N. J. — Delegatje tretje konvencije kavčukarske unije United Rubber Workers (CIO) so z zadovoljstvom beležili govor predsednika S. H. Dalrympleja, ki je poročal o uunijem napredku. "Naša unija je ponosna, da je uspešno odbila vaa prizadevanja za znižanje plače." Glede tega je imela posebno v Akronu hude boje.

Konvencije se je udeležilo 126 krajevnih unij, ki imajo 63.000 članov, kar je nekaj manj kot pred enim letom. Kljub temu pa je Dalrymple rekel, da je unija organizirala 18 novih krajevnih unij in podpisala 40 novih pogodb od zadnje konvencije.

Delegacija je železničarjem obljubila pomoč v njih boju proti redukciji plač, se izrekla za tretji termin Roosevelta in obsodila televizijsko gonjo proti "new dealu". O politični situaciji je govoril Ely Oliver, direktor Delavske nestranskarke lige. Delavstvo je svaril pred takimi skupinami kot je Diesov kongresni ošek, ki skušajo uničiti delavsko zakonodajo. "Razvoj zadnjih par mesecev kaže, da stojimo pred bolj trdim političnim bojem kakor smo prej," je rekel Oliver. On je krtačil reakcionarne demokratske senatorje in druge, ki so se postavili Rooseveltu po robu.

Allan S. Haywood, pokrajinski direktor CIO v New Yorku, pa je ovrnil Billa Greena. "Na volilni dan moramo biti prav tako združeni kakor smo na piketni liniji," je rekel Haywood. To idejo bo lažje propagirati, ko se Delavska nestranskarška liga izreče za ustanovitve tiskarskih pomočnikov.

KAKO SE BOGATINI NORČUJEJO IZ REVEŽEV

"Dobrodelno" organizacijo izrabljajo v svojo korist

GNILOBA "VIŠJE" DRUŽBE RAZKRITA

New York. — Kako se ameriški bogatini norčujejo iz revežev, pokazuje slučaj izveženja položaja revežev (Association for Improving the Condition of the Poor). Ta multimilijonaraka "dobrodelna" organizacija ima v svoji blagajni 20 milijonov dolarjev, toda od leta 1933 ni potrošila niti enega centa za pomoč revežem, dasi stalno apelira za prispevke.

Ta organizacija je bila ustanovljena leta 1843 in je najstarejša "dobrodelna" agencija v New Yorku. Vodijo jo izključno bogatini. Njen predsednik je Barklie Henry, svak multimilijonarja Corneliusa Whitneyja. Služi jim kot nekakšen damski psiček, katerega od časa do časa v svoji hinavsko-kračanski dobrotvornosti obsipljejo z darovi.

Toda ti darovi ne gredo v dobrodelne namene, "za izboljšanje položaja revežev", kakor pravi ime organizacije. Svoje milijone rabi organizacija za antidelavsko propagando, za pobijanje reifa in socialne zakonodaje. Tako kapitalisti razumejo svojo — "dobrodelnost!" Organizacija, ki je bila očitno ustanovljena za "izboljšanje položaja revežev", brez vsakega sramu izrabljajo za naduto obrambo svojih privilegijev in svojih razrednih interesov.

To škandalozno "dobrodelnost" newyorških plutokratov je razkrinjal dr. John A. Kingsbury, ki je v znak protesta nedavno resigniral iz direktorija te organizacije. Ob pričetku leta 1932 je ta organizacija imela v blagajni 12 milijonov dolarjev, od tedaj pa je njeno premoženje naraslo na \$20.000.000. Dr. Kingsbury pravi, da v tem času ni pomagala niti enemu revežu. Vse, kar je potrošila, je šlo za antidelavsko propagando, za pobijanje vladne pomoči brezposelnim in drugim revežem in proti socialni zakonodaji.

Ta slučaj pokazuje vso gnilobo "višje" družbe in nagoto "krščanske dobrodelnosti!" degenerirane ameriške plutokracije. Rimski cesar Neron, ki je baje igral na gosli, ko je gorel Rim, je bil gentleman v primeri z ameriško plutokracijo, ki pljuje v obraz revežem pod krinko krščanske "dobrodelnosti."

Španija je zdaj porinjena v ozadje

Vse glavne fronte mirujejo

Hendaye, 27. sept. — Kriza evropske vojne okoli Čehoslovačije, k čemurirja ves svet te dni, zelo omejuje na civilno vojno v Španiji. Poročila o španski konfliktu niso več zanimiva in so celo ignorirana v vseh večjih evropskih središčih. Celotno zavojevanje Španci sami so danes v pazvi. Na vseh glavnih španskih frontah je zastoj in večje bojevanje nekam poje-njuje, le lokalni spopadi so še v teku. Voditelji na obeh straneh špekulirajo glede učinkov, ki jih prinese evropska vojna, če izbruhne, na njihovo situacijo. Frankovi fašisti so vsakakor v strahu, da jim Hitler in Mussolini odtegneta nadaljnjo podporo v letalih in strelivu, če pride evropska vojna.

Uradne vesti društev SNPJ

Lawrence, Pa. — Kakor je bilo že poročano, priredi društvo Prosveta št. 245 SNPJ vinski trgatve dne 1. oktobra. Ta datum še vedno drži. Soc. klub v Strabanu nam je odstopil ta datum, zakar se mu iskreno zahvaljujemo, ker se zaveda, da med delavci ni treba konkurence, kadar gre za važne koristi in za mesečno sodelovanje. Ujjudno ste vabljene vsi posamezniki in vsa društva v tej okolici, da nas posetite na ta dan, dne 1. oktobra.

Louis Britz, predsednik.

West Mineral, Kans. — Društvo Oreš št. 19 SNPJ priredi piknik ali veselico dne 2. oktobra, v nedeljo, s pričetkom ob 2. popoldne. Vršil se bo v naši novi dvorani na East Mineralu, Kans. Imeli bomo obširen program. Naši pevci bodo zapeli več slovenskih pesmi in igrala bo izvrstna godba German Band iz Frontenaca. Vstopnina 25c za moške, ženske pa so proste. Ujjudno vabimo vse člane in rojake od blizu in daleč, da nas posetite na omenjeni dan. Za žejne in lačne bo dobro preskrbljeno. Na svidenje ob veliki udeležbi!

Anton Potočnik, tajnik.

Salem, O. — Naznanjam, da se bo vršila prihodnja seja mladinskega krožka društva 476 dne 2. oktobra ob 2. popoldne pri br. Viktorju Omeju, Salem Heights. Zato apeliram na starše, da pošljejo svoje otroke na to sejo. Kakor je razvidno iz zapisnika gl. odbora, se bo pomagalo, da se mladina zainteresira v vseh ozirih za delo v krožkih in za SNPJ. — Br. John Dermota se že od 7. junija nahaja na bolniški listi. Sos. Mary Dermota je darovala mlad. kruzku vsoto v blagajno, ker se ni mogla udeležiti njih prireditve, zakar se ji vsi otroci iskreno zahvaljujejo.

Frances Mihevc, 476.

Cleveland, O. — Članstvo društva V boj št. 53 SNPJ se naproša, da ta mesec plača svoj assessment ob času, kajti pred nami je zaključek 3-mesečnega poročila in ne želimo vas suspendirati. Ako pa ne boste plačali pravčasno, bom pa primoran to storiti, kajti založil ne bom ta mesec za nikogar. Valed tega vas prosim, da to upoštevate in se izognete suspendiranju. Zadnji dan plačevanja vam je znan, zato ga upoštevajte.

J. F. Durn, tajnik.

Edison, Kans. — Društvo Karl Marks št. 225 SNPJ je že na seji meseca avgusta sklenilo, da priredi plesno veselico in korist svoje blagajne. Ta veselica se bo vršila na 15. okt. v dvorani Cam 50, ki je gotovo vsem znana. Vabljene ste vsi člani in članice od blizu in daleč, da nas posetite v obilnem številu, zakar se vam že sedaj zahvaljujemo. Igrala bo izvrstna godba German Brass Band iz Frontenaca, ki je vsem dobro znana. Torej bo obilo zabave za mlade in stare. Vstopnina za moške 25c in za ženske 10c. Upamo, da ne bo nikomur žal poseta. Postrežba bo točna, kajti naš odbor je vneto na delu. Ne smemo pozabiti na Cherokee in Mineral, da tudi od tam pridejo vsi člani in prijatelji na našo veselico. Naši člani plačajo vstopnico z assessmentom. Ne pozabite na to! — Torej na svidenje 15. oktobra zvečer, na soboto!

Annie Jelovchan, tajnica.

West Winfield, Pa. — Ovine javljamo vsemu članstvu SNPJ, prijateljima in znančima, da je neumoljiva smrt dne 28. avg. o. g. oduzela iz naše sredine našo članico odsjeka broj 191 SNPJ, ses. Barbaru Brozanič. Pokojnica je bila rojena godina 1888 u selu Završje, občina Netetič, kotar Karlovac, Jugoslavija. U Ameriko je šla kao mlada djevojka god. 1906 sa našim sadašnjim društvenim predsjednikom br. Robertom Brozaničem. Pristupila je u društvo broj 191 god. 1921 in bila je uvijek dobrostojeća članica društva i jednote. Njezin mrtvaški odar je najbolje svedočilo njezino popularnost među nami. Došli su punobrojnu i okitili ju za tolikim cvetom. Za

pušča žalujočega suproga, 3 sinove i 3 hčere, kao i bližnjih sorodnikov. Pokop se je vršio 29. avg. na groblju u Herminie ob velikom sprjemstvu članova, prijatelja in znančima. Nađ otvorenim grobom je br. Gregor Gregorič prečitao dirljivo slovo u ime HBZ i br. Louis Varljen u ime SNPJ. Lepo se zahvaljuje svima, koji su okitili odar, bili za pomoć in nudili ayle za sprevod. Hvala svima članovima SNPJ i HBZ. A naši suprogi oziroma materi želimo najlaglji počitak! Zaluoji: Robert Brozanič in otroci.

L. Varljen, 191.

Braddock, Pa. — Ker smo v času kampanje za pridobivanje novih članov mladinskemu oddelku SNPJ, se društvo 300 tega zaveda. Da bo kampanja pri našem društvu bolj uspešna, bo prireditelj. Eden izmed njih, ki so v Jugoslaviji bili izvoljeni za delegate in ki niso dobili potnega lista, je študiral v škofovskih zavodih. Z zanimanjem sem poslušal poročilo dveh delegatov iz Jugoslavije, ki sta govorila v Pittsburgu in močre bom o tem še kaj napisal, ker je važno vedeti, kakšen duh vlada med današnjo mladino. Mladina raznih dežel na svetu hoče bratstvo in sporazum, ter se vprašuje, zakaj se počenajo po svetu take reči, ki vodijo v medsebojno klanje. Mednarodno sovrastvo ne nastaja med delavskimi sloji, temveč ga netijo izkoriščevalci, ki hočejo še naprej jahati na tilniku naroda. Mladina se zaveda, da je njena naloga skrbeti za dobrobit ljudstva in posvetiti tej nalogi svoje sile in svoje življenje. Če nam mladina daje tak lep vzgled, delujmo tudi mi v tem pravcu.

Ne pozabite in pridite gotovo na društveno sejo 9. oktobra!

Frank Starman, 118.

Brooklyn, N. Y. — Društvo Bratska zveza št. 140 SNPJ priredi prvo jesensko veselico dne 8. okt. v Slovenskem narodnem domu, 253 Irving ave., Brooklyn, N. Y. Odbor ujjudno vabi vse članstvo tega društva kakor tudi članstvo sosednih društev v okolici na to prireditev. Članom društva so bile poslane vstopnice. Naproseni ste, da se potrudite in jih razprodate prijateljem. Ako se bomo vsi potrudili, bo gotovo uspeh in mnogo zabave za vse. Igral bo znani Jerry's Starlight orkester, ki vselej zadovolji vse. Redna seja društva bo en teden pozneje. Prosim, da člani to upoštevate. Na svidenje na veselici v Slovenskem domu 8. oktobra!

Anthony Omerzu, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Članice društva Slovenske Sokolice št. 142 SNPJ se vabijo, da se gotovo udeležijo prihodnje seje dne 3. oktobra. Imamo rešiti zadeve, katere se tičejo našega društva in ukreniti vse potrebno za prihodnjo plesno zabavo, katere se vrši dne 8. oktobra v SND, na St. Clair ave. Zavedajmo se, da je dolžnost nas vseh, da delamo in da žrtvujemo vsaj nekaj in za stvar, katere se tiče vseh članic. Ne nakladajmo vsega dela na rame samo par članicam.

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVETO SLEDECI:

Bertha Geshell
Denver, Colorado
Joe Fabjancic
Pueblo, Colorado
Martin Mohar
Clinton, Indiana
Mary Kozel
Aurora, Minnesota
Frank Ambrozich
Huhl, Minnesota
Jakob Klancnik
Columbus, Ohio
John Skufca
Girard, Ohio
Joseph Medle
Johnstown, Pa.
Frank Sterle
Strabane, Pennsylvania
John Vehar
Murray, Utah
Leopold Shine
Jerre, W. Virginia

POSESTVO NA PRODAJ
Slovenci—prodaj krasno posestvo, hotel in mesarija, dobro ideoče, po zelo ugodni ceni. Pišite na naslov: FRANC MAHORIC, Poljčane, Dravska ban., Jugoslavija. — (Adv.)

Res, časi so slabi, ali to ne more biti zadosten vzdržek, da bi ne bili agilnejši. Več časa in dela bi morali posvetiti mladini, več časa in sile za agitacijo in napredek društev, več časa za razmotrivanje o ekonomskih in političnih vprašanjih, od katerih je odvisen naš obstanek. Bolj bi morali gledati na to, da se naši bratje udeležujejo unijskih sej, kajti mnogi nespornosti in mnoge nejasnosti bi izginile, če bi člani unije vedeli kaj unija dela in kaj hoče. Vse to so delavske dolžnosti, vse to so naše naloge.

Koncem avgusta se je vršil v New Yorku mednarodni kongres mladine. Ta kongres je reakcija po svoji stari navadi podtaknila komunistom, četudi je teh bilo zelo malo zastopanih. Bila je mladina raznih prepričanj in ver, raznih ras in narodnosti. Eden izmed njih, ki so v Jugoslaviji bili izvoljeni za delegate in ki niso dobili potnega lista, je študiral v škofovskih zavodih. Z zanimanjem sem poslušal poročilo dveh delegatov iz Jugoslavije, ki sta govorila v Pittsburgu in močre bom o tem še kaj napisal, ker je važno vedeti, kakšen duh vlada med današnjo mladino. Mladina raznih dežel na svetu hoče bratstvo in sporazum, ter se vprašuje, zakaj se počenajo po svetu take reči, ki vodijo v medsebojno klanje. Mednarodno sovrastvo ne nastaja med delavskimi sloji, temveč ga netijo izkoriščevalci, ki hočejo še naprej jahati na tilniku naroda. Mladina se zaveda, da je njena naloga skrbeti za dobrobit ljudstva in posvetiti tej nalogi svoje sile in svoje življenje. Če nam mladina daje tak lep vzgled, delujmo tudi mi v tem pravcu.

Ne pozabite in pridite gotovo na društveno sejo 9. oktobra!

Frank Starman, 118.

Brooklyn, N. Y. — Društvo Bratska zveza št. 140 SNPJ priredi prvo jesensko veselico dne 8. okt. v Slovenskem narodnem domu, 253 Irving ave., Brooklyn, N. Y. Odbor ujjudno vabi vse članstvo tega društva kakor tudi članstvo sosednih društev v okolici na to prireditev. Članom društva so bile poslane vstopnice. Naproseni ste, da se potrudite in jih razprodate prijateljem. Ako se bomo vsi potrudili, bo gotovo uspeh in mnogo zabave za vse. Igral bo znani Jerry's Starlight orkester, ki vselej zadovolji vse. Redna seja društva bo en teden pozneje. Prosim, da člani to upoštevate. Na svidenje na veselici v Slovenskem domu 8. oktobra!

Anthony Omerzu, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Članice društva Slovenske Sokolice št. 142 SNPJ se vabijo, da se gotovo udeležijo prihodnje seje dne 3. oktobra. Imamo rešiti zadeve, katere se tičejo našega društva in ukreniti vse potrebno za prihodnjo plesno zabavo, katere se vrši dne 8. oktobra v SND, na St. Clair ave. Zavedajmo se, da je dolžnost nas vseh, da delamo in da žrtvujemo vsaj nekaj in za stvar, katere se tiče vseh članic. Ne nakladajmo vsega dela na rame samo par članicam.

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVETO SLEDECI:

Bertha Geshell
Denver, Colorado
Joe Fabjancic
Pueblo, Colorado
Martin Mohar
Clinton, Indiana
Mary Kozel
Aurora, Minnesota
Frank Ambrozich
Huhl, Minnesota
Jakob Klancnik
Columbus, Ohio
John Skufca
Girard, Ohio
Joseph Medle
Johnstown, Pa.
Frank Sterle
Strabane, Pennsylvania
John Vehar
Murray, Utah
Leopold Shine
Jerre, W. Virginia

Naše društvo priredi samo eno zabavo na leto, torej je naša dolžnost, da se potrudimo vse in se potem tudi vse veselimo uspeha. Godba bo izvrstna, kuhinja tudi in kuharice — kaj bi vam pravila — nakuhale, napekle in navrile bodo toliko dobrega, da bo vsega v izobilju. Postregle bodo vsem udeležencem kar največ mogoče.

Kaj pa z baro, bo kdo vprašal. Tudi ta bo dobro založena z vsem, kar se potrebuje, da se poplaknejo grla. Vabimo vse in vsakemu bomo z veseljem postregle.

Ne pozabite, dne 8. okt. bo dan zabave, dan plesa, dan Slovenskih Sokolic, katere se vam priporočajo, da jih posetite v obilnem številu!

Julia Zerovnik, tajnica.

Glasovi iz nasebin

Vinska trgatve in otvoritev

Canonsburg, Pa. — Vročina, ki nas je pred tedni kuhala, je pojenjala in v hladni senči ne bomo več letos iskali uteh in oddiha. Z odhodom poletja pa ne odide naše društvo n o življenje in prireditev. Društveno živahnost bomo presežili v naše narodne domove in društvene dvorane, saj v ta namen smo jih zgradili. V tu-kajšnji dvorani društva Postojnska Jama št. 138 SNPJ bodo otvoritve sezonske prireditve naše vrle ženske, organizirane v gospodinskem odseku društva št. 138 SNPJ z vinsko trgatvijo v soboto 1. oktobra.

Tisti, ki smo doma z vinskih gor, se prav radi spominjamo trgatve v očetovih vinogradih. Ko se trgatve prične, je še lepo in toplo vreme. Po brdih in bregovih, po katerih se spenjajo vinske gorice, prevladuje za časa trgatve veselje in živahno življenje. Med temnozelenimi trtami se vidijo mladi fantje in dekleta s pisanimi rutami, ki trgajo goloroki sladke sadeže grozja. Gospodarji hodijo zadovoljno med trtami ter prenašajo velike brente grozja v plavnike, ki stoje na vozovih ob koncu vinograda. Celu sivi dedje ne morejo za časa trgatve ostati doma. Oprti ob palice in z živčkom med čeljustmi pridejo v vinograd gledat, kako gre trgatve. Tako je vse zbrano med trtami, od sivega starčka, ki trepeče od starosti, pa do najmlajšega fantka, ki še govori prav ne zna, pa bi že rad pomagal z okorno otroško ročico pri trgatvi. Vse je veselo, govorjenja in šal ni konca ne kraja. Zdaj pa zdaj zadoni vesela deklina pesem in se dvigne kakor ljub pozdrav v višavo proti modremu nebu, ali pa zavriška fant, da odmeva daleč naokoli in v vas.

Ujjudno o vabimo občinstvo te in drugih nasebin k posetu te prireditve. Vabimo še posebno vse gospodinske klube v tej okolici na to prireditev in zabavo, o priliki smo pripravljene poset vrtni.

POSESTVO NA PRODAJ
V Križevski fari, okraj Ljutomer na Štajerskem je lepa prilika za onega, ki je namenjen tam. Za pojasnila pišite na naslov: J. Stofa, 1216 N. Pennock St., Philadelphia, Pa. — (Adv.)

ZDRAVILO ZA ŽELODEC
(Importirano iz starega kraja)
Priprava se vsem, ki trpe valid kolodnega ali žravnega katara, slabe prebave, pekoče vnetja in plina. Stane 1 DOLAR s polnitve vred. Naročite naslovite na:
MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

Potniška pisarna, zastopstvo parobrodskih družb.—Notarski in drugi posli v zvezi s starim krajem

CENE DENARNIH POŠILJE

Za \$ 5.00... 200 Din	Za \$ 6.50... 50 Lit
" 11.50... 500 "	" 12.50... 100 "
" 23.00... 1000 "	" 25.00... 500 "
" 45.00... 2000 "	" 57.00... 1000 "

Pošiljamo tudi v U. S. dolarjih.—V slučaju nujnosti izvršujemo nakazila po brzojavnem pismu in direktnem kablju.

Kri ovezujoči in kri čistilni Planinski čaj

3 suvitke \$1.00
Pošiljamo po brezplačni enaki jedilnih čistilnih POMACIH ZDRAVIL

MATH PEZDIR
Box 772 Church St. Annex
New York, N. Y.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne.—Cene smerne, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY
2657-59 SO. LAWDALE AVENUE
Tel. Rockwell 4901
CHICAGO, ILLINOIS

Naše društvo priredi samo eno zabavo na leto, torej je naša dolžnost, da se potrudimo vse in se potem tudi vse veselimo uspeha. Godba bo izvrstna, kuhinja tudi in kuharice — kaj bi vam pravila — nakuhale, napekle in navrile bodo toliko dobrega, da bo vsega v izobilju. Postregle bodo vsem udeležencem kar največ mogoče.

Kaj pa z baro, bo kdo vprašal. Tudi ta bo dobro založena z vsem, kar se potrebuje, da se poplaknejo grla. Vabimo vse in vsakemu bomo z veseljem postregle.

Ne pozabite, dne 8. okt. bo dan zabave, dan plesa, dan Slovenskih Sokolic, katere se vam priporočajo, da jih posetite v obilnem številu!

Julia Zerovnik, tajnica.

Glasovi iz nasebin

Vinska trgatve in otvoritev

Canonsburg, Pa. — Vročina, ki nas je pred tedni kuhala, je pojenjala in v hladni senči ne bomo več letos iskali uteh in oddiha. Z odhodom poletja pa ne odide naše društvo n o življenje in prireditev. Društveno živahnost bomo presežili v naše narodne domove in društvene dvorane, saj v ta namen smo jih zgradili. V tu-kajšnji dvorani društva Postojnska Jama št. 138 SNPJ bodo otvoritve sezonske prireditve naše vrle ženske, organizirane v gospodinskem odseku društva št. 138 SNPJ z vinsko trgatvijo v soboto 1. oktobra.

Tisti, ki smo doma z vinskih gor, se prav radi spominjamo trgatve v očetovih vinogradih. Ko se trgatve prične, je še lepo in toplo vreme. Po brdih in bregovih, po katerih se spenjajo vinske gorice, prevladuje za časa trgatve veselje in živahno življenje. Med temnozelenimi trtami se vidijo mladi fantje in dekleta s pisanimi rutami, ki trgajo goloroki sladke sadeže grozja. Gospodarji hodijo zadovoljno med trtami ter prenašajo velike brente grozja v plavnike, ki stoje na vozovih ob koncu vinograda. Celu sivi dedje ne morejo za časa trgatve ostati doma. Oprti ob palice in z živčkom med čeljustmi pridejo v vinograd gledat, kako gre trgatve. Tako je vse zbrano med trtami, od sivega starčka, ki trepeče od starosti, pa do najmlajšega fantka, ki še govori prav ne zna, pa bi že rad pomagal z okorno otroško ročico pri trgatvi. Vse je veselo, govorjenja in šal ni konca ne kraja. Zdaj pa zdaj zadoni vesela deklina pesem in se dvigne kakor ljub pozdrav v višavo proti modremu nebu, ali pa zavriška fant, da odmeva daleč naokoli in v vas.

Ujjudno o vabimo občinstvo te in drugih nasebin k posetu te prireditve. Vabimo še posebno vse gospodinske klube v tej okolici na to prireditev in zabavo, o priliki smo pripravljene poset vrtni.

POSESTVO NA PRODAJ
V Križevski fari, okraj Ljutomer na Štajerskem je lepa prilika za onega, ki je namenjen tam. Za pojasnila pišite na naslov: J. Stofa, 1216 N. Pennock St., Philadelphia, Pa. — (Adv.)

ZDRAVILO ZA ŽELODEC
(Importirano iz starega kraja)
Priprava se vsem, ki trpe valid kolodnega ali žravnega katara, slabe prebave, pekoče vnetja in plina. Stane 1 DOLAR s polnitve vred. Naročite naslovite na:
MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

Potniška pisarna, zastopstvo parobrodskih družb.—Notarski in drugi posli v zvezi s starim krajem

CENE DENARNIH POŠILJE

Za \$ 5.00... 200 Din	Za \$ 6.50... 50 Lit
" 11.50... 500 "	" 12.50... 100 "
" 23.00... 1000 "	" 25.00... 500 "
" 45.00... 2000 "	" 57.00... 1000 "

Pošiljamo tudi v U. S. dolarjih.—V slučaju nujnosti izvršujemo nakazila po brzojavnem pismu in direktnem kablju.

Kri ovezujoči in kri čistilni Planinski čaj

3 suvitke \$1.00
Pošiljamo po brezplačni enaki jedilnih čistilnih POMACIH ZDRAVIL

MATH PEZDIR
Box 772 Church St. Annex
New York, N. Y.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne.—Cene smerne, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY
2657-59 SO. LAWDALE AVENUE
Tel. Rockwell 4901
CHICAGO, ILLINOIS

POZOR KUPCI AVTOMOBILOV

Tu je novica, na katero je čakalo tisoče ljudi. Da lahko boljše postizemo odjemalcem in ljudstvu v splošnem, smo odprli velik izložen prostor na severni in severozapadni strani mesta na 2828 W. North Ave. v Chicago, poleg naše že obstoječe prodajalne na južni strani, 1349 63rd St., kjer imamo na razpolago nad 300 finih kar.

Ne kupite nove ali rabljene kare dokler ne vidite naše svetovne zaloge avtomobilov.

Nad 600 kar na izbiru. Mi jamčimo prihranitev stotine dolarjev. Pridite in primerjajte naše cene in gotovo bodeite zadovoljni.

Buick novega 1934 modela sedan, vami in 5-1938 sedanov za nisko ceno do	\$395
Oldsmobile 8-1935 sedanov in kupice kjer prihajajo polovico, 8-1937 in domet 1936 sedanov, vsak kol nov.	\$325
Plymouth 1935 sedan, čisto nov, za 50 centov na dolar in 1936 sedan, čisto nov, njele imobilne, za nisko ceno do	\$295
Chrysler 1937 (imamo tri in 5-1936 sedanov za nisko ceno do	\$285
Packard 1935 sedan 2-4 cilindrov in 3-8 cilindrov za nisko ceno do \$345, ter 3-1935 sedanov za nisko ceno do	\$395
Dodge 1935 sedan, čisto nov, kjer lahko prihranite nad polovico, 3-1937 sedanov	\$395

Nadalje imamo nad 300 starejšega 1935-34 ali 33 modela za nizke cene do.....

Veska kara ima naš zlati bond jamstvo in deset dnevno poskusno. Vi se lahko z zaupanjem zanesete na našo tvrdo. Kara, ki jo kupi od nas, vam mora dati zadovoljstvo nove kare in vrhu tega mi absolutno jamčimo, da vam prihranimo stotine dolarjev. Ne potrebujete gotovosti mi vzamemo vašo staro karo kot prvo naplačilo. Ostalo plačate v mesečnih obrokih do dobe dveh let.

Imamo odprto vsak dan do 10. ure zvečer in ves dan v nedeljo.

COOK COUNTY FINANCE CO.
1340 W. 63rd St. at Loomis
2828 W. North Ave. at California
CHICAGO, ILL.

VLOGE
v tej posojilnici

zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - Hend. 5670
Cleveland, Ohio

Dr. John J. Zavertn
PHYSICIAN & SURGEON
OFFICE HOURS AT
3724 W. 26th Street
1:30-3:30-6:30-8:30 Daily
Tel. Crawford 2111
at 1858 W. Cermak Rd.
4:30-6:00 p. m. Daily
Tel. Canal 1100
Wednesday & Sunday by appointments
Residence Tel. Crawford 4441
IF NO ANSWER—CALL AUSTIN

ZDRAVILO ZA PRS PROTI NADUHI IN KASLI

se pripravilo enim, ki trpe na prsi naduhi in trzajem kašlja. Prosveta zdravilo, importirano iz starega kraja Stane \$1.00 velik zavaj. Naročite naslovite na:
MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

PROLETAREC
Je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno štiti, ker vam kaže

PRAVO SLIKO SOCIALIZMA
Naročnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta
Naslov: PROLETAREC
2301 So. Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILLINOIS
Pišite po naš cenik kajlj!

ŽENE Ako vam je mesečno plačanje (perilo) ali stalo ali ako je neredno ali bole narodiče si nemudoma moje staro krajsko glasovito zdravilo. Stane \$3.—Pišite mi s polnim stanjem
MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

V blagi spomin
obletnice smrti moje ljubljene soproge in matere

ROSIE PROSEK

ki je umrla 28. septembra 1928 v starosti 52 let. Minulo je že 10 let odkar si nas pustila in odšla od nas za vedno, a naš spomin na Te se vedno živ v naših srcih. Ni je ne dneva ne ure, da nam nisi pred očmi. Ostala nam bodeš v vednem spominu dokler se ne snideš s Teboj, draga soproga in mati naša.—Zaluoji ostali: Louis Prosek, soprog in hčer Rose M. Levnik, Denver, Colo.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 16. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prijete eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člano ali nečlane \$6.00 za eno leto naročnino. Ker pa člani že plačajo pri assessmentu \$1.20 za en teden, se jim to prijete k naročnini. Torej sedaj ni vroška, reči, da je list predrag za člano S.N.P.J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

1 teden in.....	4.80	Za Cicero in Chicago je.....	\$7.50
2 tednika in.....	8.60	1 teden in.....	4.50
3 tednika in.....	2.40	2 tednika in.....	5.10
4 tednike in.....	1.50	3 tednika in.....	1.50
5 tednikov in.....	nš	4 tednike in.....	1.70
Za Zdraž. državo in Kanado \$6.00		5 tednikov in.....	1.80
Za Evrope je.....	\$9.00		

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pismu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.

Pojasnile:—Vselej kakor hitro kateri teh članov prenaha biti član SNPJ, ali če se preseli prof od družine in bo zahteval sam svoj list Prosveta, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne storite, tedaj moro upravništvo snizati datum za to vaše naročnino.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime.....Čl. družine.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripilajte k moji naročnini od sledeljih članov moje družine:

.....Čl. družine.....

.....Čl. družine.....

.....Čl. družine.....

.....Čl. družine.....

.....Čl. družine.....

Mesto.....Država.....

Nov naročnik.....Star naročnik.....

Federacije S. N. P. J.

Federacija predvaja filme

Chicago, Ill. — Ko je minulo zimo Jakob Zupančič v Prosveti naznanil, da odpotuje v staro domovino in da bo tam za SNPJ snemal slike zanimivih in pomembnih krajev v Evropi in to posebno še v Sloveniji, so prihajale iz raznih nasebin od naših ljudi svestejše: slikaj to zanimivo, to pokrajino in sliko. To je pričalo, da se ljudje zanimajo za sliko, da bi jo videli v svojem kraju. Zupančič je navsezadnje upošteval kolikor mu je bilo mogoče in se vrnil z zbirko slik, ki so zelo zanimive in vredne, da jih vsak vidi.

Federacija SNPJ za čikaško okrožje se je odločila, da se bodo kazale te slike v Chicagu dne 1. oktobra v dvorani SNPJ. Ker bo kazanje slik vzelo nad dve uri, bo pričetek ob 7. zvečer. Po programu bo v spodnjih prostorih zabava za udeležence.

Mnogo rojakov je, ki se zanimajo in želijo vedeti, iz katerih krajev so slike. Naj jim površno opišem nekatere teh slik. Pariz, prestolnica Francije, Ženeva, sedež Lige narodov, dalje Trst in nekatere pomembne slovenske stavbe. Gorica z opevanjem reko Soho. "Ne pozabi slikati Trbovelj," so svetovitali nekateri člani. Zupančič je upošteval njih željo in snel tam lepo skupino slik, med njimi celo sloviti mladinski pevski zbor Slavčev s pevovodjem Suligojem.

Iz Trbovelj nas slika pelje na Gorenjsko, "kjer so visoke gore, bistri studenci in bele ceste." Po kaže nam Kamnik in Kamniške planine ter Kamniško Bistrico. Kranj, njegove zanimivosti in okolice Kranja, Jesenice in Bohinjsko Bistrico, Slap Savice, Vintgar in slovito letovišče Bled. Zatem se je ustavil v Škofji Loki, "kjer je mačka svetega duha snedla." Od tam go mahne v Poljane, slika rojstno hišo dr. Ivana Tavčarja, njih dom na Visokem ter grobnico njega in njegove žene.

V vrtniki obišče rojstno hišo Ivana Cankarja, slika njegov spomenik, za katerega so veliko prispevali ameriški Slovenci. Daleč Ljubljano z gradom, opero, mestno hišo, Trubarjev spomenik, Tivoli in druge zanimivosti bele Ljubljane.

Na Dolenskem pogledamo Novo mesto, Trško goro, tipični starodavni grad, Višnjo goro, "kjer imajo prikljenjenega polja," ter St. Vid pri Stični. Potem nas pelje kamera v Belemo Kranjino. Videli bomo semenj v Črnomlju, tipično belokranjsko kmetijo s čebelarjo, ter Jakob Vrčnaja, ki je pustil obe svoji nogi kraljem bakra v Calumetu, Mich. Vmes so pokrajinske slike in prizori iz Bele Krajine.

Odbor federacije je upošteval slabe delavske razmere ter naspeval zelo nizko vstopnino, da tako omogoči vsem, ki se zanimajo, da vidijo slike. Vstopnina je samo 15c za osebo, otroci do 6. leta v spremstvu staršev so pa vstopnine prosti. Zato vabimo vse rojake iz Chicaga in okolice na to prireditel in jim zagotavljamo, da jim ne bo žal. Posebno pa opozarjamo vse one, ki se namravljajo udeležiti, na točnost, ker lahko pričeli točno ob 7. zvečer. Zato pojdite v dvorano točno ob določenem času, da ne boste kaj zamislili!

Konemaška federacija

Johnstown, Pa. — Pliknik, ki za je obdrževala skupina 16 društev naše federacije SNPJ v nedeljo dne 28. avg. v Kraynu, je kljub slabim razmeram še precej povoljno uspel. 1500 mladih in starih ljudi se je sešlo skupaj, in v dvorani bi udeležba bila še večja, ako bi bila prometna sredstva do pikniškega prostora bolj na razpolago.

Med udeleženci je bilo najti mnogo posetnikov tudi iz zapadne Pennsylvanije, med njimi tudi agilnega sobrata Jakoba Ambrožiča iz Mocn Runa, Dermota iz Yukona in mnogo drugih iz

odotnih nasebin. Strabane je bil častno zastopan, ker je istočasno v Johnstownu njih skupina tekmovala v žogometu za prvenstvo v 1. distriktu s tekmovalno skupino društva Triglav št. 82. Skratka: bil je to zopet velik skupen sestanek naše Slovenije in članstva SNPJ. Mnogi sorodniki, znanci in prijatelji so se po mnogih letih zopet sešli in se v veseli družbi marsikaj pogovorili.

Program je bil otvoren ob 3. popoldne, na katerem sta z lepimi pevskimi in godbenimi komadmi sodelovala slov. pevski zbor Jugoslavija iz Johnstowna, ki je podal 4 klasične pesmi v mešanem zboru in mladinska godba St. Michael Community, ki je sviralala še pozneje do 6. ure zvečer med prosto zabavo.

Br. Vinc. Cankar, gl. predsednik SNPJ, je podal lep in globoko zamišljen govor in je tudi prejšnji večer govoril z radiopostaje v Johnstownu. Žal, da na pikniku niso zvočniki funkcionirali kakor bi bilo želeli in ni bilo mogoče dobro razumeti govornikov, kar je bila občutna hiba za poslušalce.

Ob 6. zvečer je v plesnem paviljonu nastopil Koracičin orkester in proizvajal lične poskočne komade mladini, tako da je še starejše ljudi začelo podplati srbeti. Koracičin je pripeljal s seboj tudi svoje starše in dve sestri, ki sta v duetu s spremljevanjem godbe zapeli več mičnih slovenskih popevk, katere so občinstvu zelo ustrezale. Plesni paviljon je bil za ta večer najmanj trikrat premajhen, tako da so si morali mladi plesalci vsporedno odstopati prostor drug drugemu. Tudi to se je vse lepo izvršilo.

Malo pozno prihaja to poročilo v javnost. Naj bo na tem mestu izrečena zahvala vsem, ki so pripomogli, pomagali in oskrbeli, da se je vse tako lepo in mirno izvršilo. Posebno pa iskrena hvala vsem posetnikom od blizu in daleč, ki ste s svojo prisotnostjo pomagali povečati ta naš praznik, ki je bil posvečen srebrnemu jubileju mladinskega oddelka SNPJ v tem okraju. Hvala vsem!

Priprave za to prireditel so dale odboru polne roke dela in skrbi, pa je končno vse dobro izšlo. Na pikniku je vladal vzoren red in veselost med občinstvom. Bil je to velik moralen uspeh, ki ga zmore le več združenih društev skupaj. Finančni uspeha se v teh kritičnih časih pri nas ne more pričakovati kot bi se želelo, vendar bo čisti preostanek okrog 140 dolarjev po odbitku vseh stroškov. Kopije podrobnejšega računa bo prejelo vsako izmed 16 pridruženih društev, kakor hitro bo pregledan po nadzornemu odboru.

Zadnja konferenca zastopnikov društev, ki se je vršila v mesecu juliju v South Forku, je določila, da se prihodnja konferenca vrši v nedeljo, dne 30. oktobra ob 2. uri pop. v SDD na Moxhamu. Naj bodo vsa društva zastopana! To sem zapisal, da se ne pozabi.

A. Vidrih, tajnik okrožne federacije SNPJ.

Federacija vabi na slavlje

Bellaire, O. — Iz tajnikovega urada okrožne federacije SNPJ za vzhodni Ohio in zapadno W. Va. se naznanja vsem društvom SNPJ v tej in bližnji okolici in članom, da angleško poslujoče društvo 640 SNPJ proslavi svojo 10 letnico dne 15. okt. zvečer v dvorani na Boydsville s programom in veselico.

Na programu bo primerna angleška igra, v kateri nastopi več oseb obojega spola, pod vodstvom Louisa Gorenca ml. Nastopi tudi br. John Podboy, član gl. odbora SNPJ. Takoj po končanem programu se pa razvije prostostna zabava in ples ob zvokih orkestra Jožeta Straussa, ki je obnem predsednik društva 640 SNPJ. Njegov orkester igra razne poskočne polke in pa vabljivo valčke. Mladi Strauss s svojo jim prijaznim nastopom izvoli siebernega na plesišče, tako da

se priletal možakarji vrtijo z brhkimi dekletl.

Ker društvo 640 SNPJ spada k naši okrožni federaciji SNPJ in vselej skrbi, da ima članarino vnaprej plačano ter pošilja na federacijske seje svoje zastopnike oziroma zastopnice, je dolžnost vseh federacijskih društev tega okrožja, da se udeležijo jubilejne prireditve tega društva. Njihova zastopnica je tudi v federacijskem odboru, kar je dokaz, da so aktivni pri federacijskem udeleževanju. Sploh se je vselej pokazalo, da je njihovo društvo za sodelovanje med društvi in jednoto. Vselej tega večje vsa naša društva bratska dolžnost, da kooperiramo z društvom 640 zlasti na njihovi proslavi in da se udeležimo v velikem številu njihove prireditve. S tem bomo pokazali dejansko, da nam je

v resnici za dobrobit posameznih društev in za SNPJ. Zato pa ves slovenski življenj te in bližnje okolice na proslavo 10 letnice društva 640 SNPJ na Boydsville 15. okt. Louis Pavlinič, tajnik.

Seja illinoiske federacije Virden, Ill. — Prihodnja seja naše (centralillinoiske) federacije društev SNPJ, h kateri spadajo tudi društva SNPJ v St. Louisu, Mo., se bo obdrževala dne 9. oktobra ob 10. popoldne v prostorih Slovenskega doma v Springfieldu, Ill. SND se nahaja na naslovu 11th in Kansas sts. Ker bo ta seja važnega pomena, se pozivajo vsa federacijska društva in njih zastopniki, da se gotovo udeležijo. Pridite, da nas bo veliko število na federacijski seji na omenjeni datum!

Frank Hersich, tajnik.

Med našimi Minnesočani

Ivan Molek

6. Dva stara pionirja Prijatelj Volčanek mi je narenil uslugo, da me je v svoji "karoli" odpeljal iz Eveletha v Buhl. Šla sva po stranski cesti, da se ogneva Virginije, ki je največje in najlepše mesto ter politično središče na Renžu.

Ko sem bil v Buhlu, go mahnen naravnost k Maksu Marcu, ki je po imenu dobro znan širokemu čitateljstvu Prosvete. Maks Marc že leta in leta orje ledino v Minnesoti in seje socialistično in svobododomelno seme in veliko je že zoral in posejal. Danes je že postaran in ima odraslega sina in hčer. Ali mislite, da se je naveščal? Kaj se! Maks je še vedno na delu z isto energijo in vztrajnostjo.

Rudnik počiva in edini zaslužek za rudarja je pri WPA ali kakšni drugi javni stvari, toda Maks Marc nikoli ne počiva. Danes je ta seja, jutri druga, zmirom kakšna seja. Danes je CIO, jutri kampanjski odbor Farmer-Labor, to in ono, vedno kaj drugega — in Maks je povsod zraven. Prav tako aktiven je pri društvu in federaciji SNPJ, v kampanji mladinskega oddelka, za Prosveto, Proletarca itd. Maks, tudi kovač po poklicu, tudi drugače dobro kuje.

Povabil me je h kosilu in se oprostil, ker ni bilo mesa na mizi. Ni bilo treba oprostovanja, Maks, tvoje kosilo je bolj teknelo kakor vsaka grofovska gostija. Raje črn kruh iz poštenih proletarskih rok, kakor najbogatejše obloženo mizo iz rok priliznjega, toda izkoriščevalskega krukla! —

Skratka: Maks Marc je tipičen Jimmie Higgins, ki opravlja vsa drobna, dostikrat priskutna in silno nevažna, vendar neizbežno potrebna dela za fundametalno bodoče slovenske družbe. Kakšna sreča za nas, da je med nami še nekaj takih Higginsov — dasi jih ne upoštevamo vselej in povsod.

Kakor vsak Higgins tako tudi Marc trpi posledice svoje dolednosti. Rudniška družba ga ima na črni listi po vseh minnesotskih nasebinah, da ne dobi dela nikjer na kompanijskih tleh. Zdad mu domača šolska uprava daje skromen zaslužek, da se za sijo preživi. In center denuncianstva proti Marcu so katoliški farovži, ki mu skrbno odjedajo kruh, kamorkoli seže njihov vpliv. Ista črna sila, ki je menda povsod v tesni zvezi z močnimi kompanijami, persekutira tudi druge naše Higginsa, na primer Kobjia v Duluthu, ki je pred leti izgubil delo na ovadbo fajmostra, da je "nevaren agitator IWW." Kako daleč gre doledno pravilo te hidre: Namen posvečuje sredstva! —

V Buhlu je okrog 80 Slovencev, toda poleg Marca sem obiskal samo enega, Silvestra Novaka, o katerem mi je Maks povedal, da je Metličan. Res je Slovarev za Strliča. V Ameriko je prišel po vojni, potem ko je srečno prebrčel pekel svetovne vojne. V Buhlu ima krojačnico, ali — kakor Jack v Evelethu — tudi Silvester je bridko pojarnjal nad svojo obrtjo.

Dobra pol ure sva obujala spomine iz Metlike, iz davnih dni, in pomagal nama je tudi Marc, ki je v svojih mladih letih poznal vsako hišo in siebernega pobalins v Metliki. Njegov oče je namreč bil grajski oskrbnik na Juro-

vem, dobro uro hoda na drugi strani Kolpe, ampak Marčev rojstni kraj je na Notranjskem.

Od Buhla v Chisholm ni daleč in Maksov sin Edvard je kmalu odšel z nami v "šajtrgi" proti Chisholmu. Starega Chisholma, ki sem ga videl pred 32 leti, že davno ni več. Pogorel je do tal in novi Chisholm je čedno mestec.

Malo spominja na stari Chisholm: Bila je "pejda" za rudarje, ko sem hodil od saluna do saluna in moledoval naročnino, toda večina pijanih fantov se je bilo brigala za ženake kot zame. Za vsakim barom sta bili najmanj dve ženski. V salunu Carleta Zgonca sem imel prenočišče. Moja postelja je bila v ozadju točilnice in v soedajni sobici je spala dekla. Vmes je bila umetna stena, ki ni segala do stroga in lahko sem slišal vse, kar se je tam godilo. Tisto noč nisem nič spal. Z ene strani me je motil krik pijancev iz saluna, z druge strani pa obiski k dekli. . . . Nepriljetni spomini!

Topot je bilo drugače. Najprej sva z Maksom mahnila k Francetu Klunu. Pri Klunovih ni bilo nikogar doma. Kam zdaj? Brž mi pride na misel Tone Mahne, ki je bil večasi delaven pri naših društvih in v socialističnem gibanju. V nekaj minutah se je zelezino in drugo ropotilo in Mahne, še zmirom šegav in uslužen, je takoj naznanil, da avto je že pripravljen in on me odpelje kamorkoli hočem.

Tedaj se spomnem, da imam v Chisholmu sestričino, katere še nisem videl menda 30 let. Tone seveda pozna vse naše ljudi v nasebin. Spot je vzelo le nekaj minut in bili smo v hiši moje sestričine. Čez trideset let! Ko je prišla iz starega kraja v Calumet k svojim sorodnikom, je bila stara devetnajst let, danes pa ima osivelega moža in mnoštvo odraslih sinov in hčera. Težko je atlačiti doživljaja očjega rodbinskega kroga iz tako dolge dobe v dve uri trajajoč razgovor, vendar sva si povedala v jedru vse, kar sva si mogla.

Frank Klun se je vrnil s farme domov. Tudi njegove tare bolezni, a se je že dobro opomogel. Kdo, ki obiskuje konvencije SNPJ zadnjih 20 let, ne pozna Kluna? Bil je tudi gl. odbornik. Kadar ima minnesotska federacija SNPJ prireditve, je mož vedno med onimi, ki skrbe, da prireditve dobro izpade; sploh je Klun zmirom na nogah, kadar gre za kakšno napredno stvar. Na deseti redni konvenciji SNPJ v Chicagu sta Klun in Marc sedela skupaj in pazila, da ga niso delegatje iz Minnesote kaj polomili! . . .

Baš zdaj sta Klun in Marc mčno v skrbih glede farmarsko-delavske volilne kampanje, da bosta governor Benson in kongresnik Bernard izvoljena poleg lokalnih kandidatov. In koliko skrbi je z društvii in federaciji SNPJ in z našimi kampanjami! Klun je bil dolga leta povsod aktiven, povsod je higinsal, garal, pioniril. In — kar je glavno — pazil, da niso bila pomandrana naša svobododomelna načela, kar se rado zgodi, kadar premožni posamezniki postavijo svoje osebne interese nad naše splošne koristi. — (Še nadaljuje.)

Glasovi iz nasebin

Uspešna proslava 35-letnice društva Triglav št. 2 v La Sallu, Ill.

Društvo Triglav št. 2 SNPJ v La Sallu, Ill., je na 25. septembra popoldne res dostojno proslavilo 35-letnico svojega obstanka in ustanovitelji latega so bili ponosni na sadove svojega dela.

Ob drugi uri popoldne je bil določen čas programa in nekaj minut pozneje je bila dvorana — ki je precej obsežna — popolnoma zasedena. Prišli so člani iz raznih krajev države Illinois, nekateri tudi iz Peorije.

Brat Obid, društveni predsednik, je vodil program, katerega je otvoril po kratkem nagovoru in pojasnil važnost te manifestacije. Nato je nastopilo pevsko in dramatično društvo Soča s tremi pesmami in pevcem ter pevskam gre vse priznanje za njih požrtvovalnost in zanimanje za slovensko pesem, posebno še, ker imenovani zbor sestoji večinoma iz tu rojene mladine. Pevci in pevke so dobro zapeli, kar je potrdil aplavz občinstva. Na klavir je petje spremljala tudi tu rojena mladenka in članica jednote Alice Krultz.

Za tem so bili predstavljani ustanovitelji društva, med katerimi je imel daljši govor le brat John Vogrič, sedanjji gl. brigajnik jednote, ki je opisal začetek življenja novega, takrat ustanovljenega društva št. 2.

Mladi učenci na "biano accordion" Franka Juvana so tudi izvrstno izvedli svoje komade, kar je bilo očitno opaziti iz občinstva, katero jih je prislišilo, da so morali ponoviti. Za temi je nastopil mestni župan dr. H. Orr, ki je v kratkih besedah društvu čestital ob 35-letnici.

Ker se predsednik Cankar vsled bolezni ni mogel proslave udeležiti in tudi br. J. Oven ne, je jednota na imenovani proslavi zastopal brat gl. tajnik F. A. Vider, kateri je ob kratkem orisal njeno zgodovino in apeliral na člane v nasebini La Sallu, da ostanejo zvesti principom in načelom organizacije, ki je bila ustanovljena, da bo služila za koristi njenega članstva. Ravno tako je v angleščini priporočal mladini, da ne pozabi na čel, za katere so se in se še borijo njih očetje ter naj kot državljani stojijo na straži za obrambo demokracije. Za tem so bile predvajane slike, katere je brat Zupan posnel v stari domovini, katero je posetil letošnje poletje.

Dan je bil krasen in vročine v dvorani je bilo čez mero, ker vsled predvajanja slik so bila zaprta vsa okna, tako da nekaterim res ni bilo mogoče v dvorani prestatati ves program.

Po programu je sledila prsta zabava s plesom. — Poročevalce.

Med rojaki v Penni

Chicago, Ill. — West Newton, Pa., kjer ima naša SNPJ dve svoji postojanki — društvo št. 64 SNPJ in angleško poslujoče društvo 739 SNPJ — leži med dvema prijaznima hričkoma. Tam se nahaja naša slovenska nasebina. Ta del mesta se imenuje prav za prav Collinsburg. Tamkajšnji rojaki se ponašajo s svojim lepo urejenim Slovenskim domom, za katerega se zanimajo stari in mladi!

Z vsakim tu rojenim mladim Slovencev ali Slovensko se lahko kar podomače razgovarjaš v naši materinščini. Vselej tega in pa vsled njihove prijaznosti in domačnosti se med našimi rojaki v tej nasebini počutiš resnično domačega, česar nisem še v nobeni drugi nasebini videla. Najlepše priznanje gre tamkajšnjemu prvemu naseljencu br. Jožetu Zorkotu, ki je vselej aktiven v našem javnem življenju in je napreden rojak. On in njegova žena skupaj štejeta pet ženitovanjskih mandatov. To je gotovo edina družina, da poseduje pet vrst potomcev in vsi so člani S. N. P. J. Še posebej moram omeniti njegovo ženo, mojo prijateljico iz šolskih let, prej Klokotova Tončka, doma iz Podlipovce, okraj Medija, Zagorje ob Savi. Šele po preteku celih 25 let sva se sedaj prvič spet videli. Bilo je pač veselo svidenje. Zdelo se mi je, kakor se bi v tistem momentu znašla v starem kraju.

O proslavi dneva SNPJ

Ni še dolgo od tega, kar je bila sprožena misel, da bi poskušali prirediti obči sestanek ali nekako skupajčno splošnega članstva SNPJ, ki naj bi se vršila v takem mestu ali kraju, ki leži bolj v središču večjega števila naših društev. Za stvar sta se resno zavzeli federaciji naših društev v zapadni Penni in s sodelovanjem federacije v Clevelandu organizirale skupščino, ki se je vršila v Idera parku blizu Youngstowna, O., in kateri smo dali ime "slavnost dneva SNPJ."

Tako je postala ideja meso in kri. In ker je prva slavnost dobro izpadla, je postala zahteva, da se take priredbe vrše večkrat in če mogoče vsakokrat v drugem mestu. Ta reč se je med nami neprilakovano hitro udomačila in postala takorekoč tradicionalna. Zlasti pa je postala važna in skoraj nekaj, brez česar mislimo, da ne moremo biti, vse od časa, kar jo je glavni odbor sankcioniral in določil, da se take slavnosti vršijo ob vsakem prazniku Labor day.

Slavnosti dneva SNPJ so velikega pomena za jednoto in za posamezne člane. Kajti nudijo nam izredne prilike za ceneno potovanje v prijetni družbi bratov in sester; nudijo nam izredno lepe prilike za večje medsebojno spoznanje in utrjevanje bratstva in prijateljstva, kar vodi do boljšega sodelovanja, večjega zaupanja in bratskega razpoloženja; in nudijo nam izvrstne prilike za osebno razvedrilo, užitek in zabavo. Prav za prav je pospeševanje teh reči glavni namen naših slavnosti. Vse to je dobro in koristno ter potrebno za člane in jednoto. Zato je umestno, da gojimo to dobro misel naprej in izkoristimo prilike, ki nam jih nudijo slavnosti dneva SNPJ, čim najboljše mogoče!

Kako pomembna in kolike važnosti je slavnost dneva SNPJ, smo se spet prepričali ob zadnjem prazniku Labor day v Detroitu, kamor je prišlo tisoče in tisoče naših ljudi. Prišli so od blizu, prišli so od daleč, da se udeležijo velike manifestacije v svoji mogočni organizaciji združenih bratov in sester ter izkažejo svojo navdušenost in lojalnost do nje. Prišli so ne samo iz bližnjih mest in držav ter sosedne Kanade, temveč tudi iz zelo oddaljenih in videli smo jih celo iz južne Californije ter na severozapadu Zedinjenih držav ležečega Washingtona. To je zavednost in duh pravega bratstva! Organizacija, katere članstvo je navdahnjeno s tolikim idealizmom, da potuje stotine in tisoče milj na nje slavnosti ter doprinaša toliko osebnih žrtev za nje manifestacije, mora biti dobra in smelo računata na uspešno bodočnost. Le tako naprej, bratje in sestre! —

Koliko je bilo udeležencev na naši slavnosti v Detroitu, je težko reči, ker ni bilo mogoče voditi takega seznama, na podlagi katerega bi lahko prišli do zanesljive ugotovitve. Gotovo pa je, da je bila udeležba zelo velika in da je bila tudi ta priredba vsestransko izvrstni uspeh, kakor so bile do sedaj še vse naše slavnosti dneva SNPJ. Detroit je velika slovenska nasebina in naši tam so več ali manj vajeni velikih reči, zato so se tudi na to temu primerno pripravili, vendar pa je bila naša afera nad vsa pričakovanja velika in tudi za njih skoraj progromna. Mera se jim pa priznati, da so se potrudili, da bi ljudi zadovoljili in da bi slavnost čim najboljše izpadla. Najeli so prostrane dvorane za sprejmo prireditve v soboto, dobili so lep in prostoren senčnati park ter preskrbeli primeren program za glavno slavnost v nedeljo, in poskušali so nas zabavati ter nam ustroči z vsem mogočim tudi v ponedeljek. Z vsem tem pa je bilo ogromnih skrbi in dela, zakar zaslužijo najlepšo zahvalo in priznanje. Kot rečeno, je v Detroitu veliko naših ljudi, ki so so tja naselili iz vseh krajev, največ iz premožarskih nasebin. Zato si tudi lahko predstavljamo, da niso val enega menja in da imajo tudi stranke in medsebojne spore. Toda za časa naših slavnosti so pokazali, da znajo nastopiti tudi složno in harmonično sodelovati.

Na zadnji proslavi dneva SNPJ smo spet doživeli marsikaj, kar nas je prepričalo o veliki vrednosti takih proslav in o potrebi, da se vršijo redno vsako leto. S te proslave smo odnesli prijetne spomine od naših gostoljubnih Detroitčanov, ki so nam pripravili čeliko raznovrstnih reči za uspešno izvedbo naše manifestacije, ki so nas tako lepo po bratsko sprejeli, nam tako stregli in se toliko žrtvovali. Odnesli smo prijetne spomine od neštevilnih bratov in sester, ki so tako navdušeno prihitali na slavnost od vseh vetrov in krajev in s katerimi smo skupno v veliki bratski vzajemnosti proslavljali ter svečeno manifestirali našo silo, našo napredno zavednost in delavsko solidarnost. V sladkem spominu nam bodo ostali stari znanci in prijatelji, ki smo jih tam srečali ter novi znanci, ki smo jih tam našli ter z njimi sklenili tesno bodoče prijateljstvo.

S proslavo dneva SNPJ ob zadnjem prazniku Labor day smo spet odnesli mnogo, kar nam prikazuje velično in pomembnost našega bratstva v najsijajnejšem svitu. Zato pa se še sedaj začnimo pripravljati za prihodnjo slavnost in na srečno in veselo svidenje na prihodnje praznike Labor day v La Sallu!

Vincent Cankar, gl. predsednik.

Lepe pohvale so tudi vredni tamkajšnji pevci, ki pojejo pri pevskem društvu Savica. Vsako nedeljo popoldne imajo pevske vaje v svojem lepo urejenem Slovenskem domu. Tam slišate prelepe slovenske pesmi, med njimi tudi Rožmarin in druge. In ko vidite očete in matere, sinove in hčere, ki prihajajo skupaj na pevske vaje, vas prevzame, kajti to je resnično nekaj lepega in edinstvenega, da se goji v arhiv naše slovenske mladine naša slovenska pesem, v tujini tako mlodeneca. V podporo tega društva vzdržujejo slovenski klub. Vse to je dokaz, koliko je vredna sloga med požrtvovalnimi člani, ki sloni na zavednosti. Menda ni nikjer v tako majhni nasebini najti, da bi imeli tako lepo družabno in složno življenje. Želim in upam, da ne bi tega nikdar opustili, temveč da bi šli še naprej do novih uspehov in javnem življenju v bodočnosti. Le v skupnosti je moč!

Vsaka, tudi majhna nasebina, si lahko veliko pomaga s skupnim delom. Kolikega pomena je skupno udeleževanje za naše nasebnice, se najbolj pozna tam, ker se je to že uresničilo. "Ne samo enega, sto, moj dražji, sto!"

Angela Stern, 631.

Neverjetno

"Oče, ali si si še dal kdaj izdreti zob?"

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodno za Zdržene države (vse Čilago) in Kanado
\$2.00 na leto, \$1.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; in Čilago
in Čilago \$1.50 na leto, \$0.75 za pol leta; za inozemstvo
\$3.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$2.00 per year, Chicago and Cileiro \$1.50 per year,
foreign countries \$3.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru. — Rokopisi dopisov in nenarodnih
članov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (držice, govori,
drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju,
če je priložil pošto.

Advertising rates on agreement. — Manuscripts of communi-
cations and unsolicited articles will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na vsa, kar ima stik s letom
PROSVETA
2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Program društev SNPJ v letu 1938

V tem letu je kampanja za mladinski oddelek
SNPJ.

Mladinski oddelek SNPJ je letos star 25 let,
zato se letošnja kampanja imenuje kampanja
srebrnega jubileja.

Prikladno in pravilno je torej, da minimalna
kvota te kampanje znaša petindvajset sto
(2500) otrok — novih članov za mladinski od-
delek SNPJ.

Da se doseže ta kvota, je treba, da sleherno
društvo SNPJ dobi povprečno vsaj pet novih
članov za mladinski oddelek.

Dolžnost vsakega društva SNPJ torej je, da
v tem letu sprejme najmanj PET novih članov
v svoj mladinski oddelek.

Nekatera društva so že dobila več kot pet
otrok v prvem mesecu kampanje, ampak s kam-
panjo niso prenehala!

Člani slehernega društva SNPJ naj si posta-
vijo nalogo, da pridobe v tem letu najmanj PET
novih članov za mladinski oddelek!

To naj bo v programu vsakega društva SNPJ
v tem letu.

Vloga Amerike

v evropski situaciji

Demokratska republika Čehoslovakija, ka-
tera se te dni nahaja v težki krizi za svoj ob-
stanek, je dete Združenih držav. Porodila se
je iz Wilsonovega principa "samoodločevanja
malih narodov" in vlada Združenih držav je v
septembru 1918 priznala Čehe in Slovake kot
zaveznike Amerike.

Vpriču tega zgodovinskega dejstva je res
čudno, da se Združene države danes tako malo
zanimajo za Čehoslovakijo, edino demokratsko
državo v srednji Evropi. Amerika za časa Wil-
sona je čehoslovakijski republiko kumovala in
legalizirala je njeno rojstvo, dočim Amerika za
časa Roosevelta — še večjega demokrata kot je
bil Wilson — se drži nekam rezervirano in pa-
sišno, kakor da ji je usoda čehoslovake repu-
blike zadnja briga.

Res je, da je Roosevelt pred dvema dnevo-
ma apeliral za mir v Evropi. Vprašanje je ne
toliko, da je ta apel najbrže prišel veliko pre-
pozno, temveč koliko bo zalegal pri pobesnelem
diktatorju Hitlerju, če Hitler hoče vojno tak-
oj. Ves svet že lahko ve, da pametna beseda
ne izda nič pri Hitlerju in Mussoliniju; oba
diktatorja smatra vsak apel vsaj za bojazen,
ako ne za kapitulacijo.

Ako se Združene države resno zavedajo mo-
ralne odgovornosti za položaj, ki so ga pomagale
ustvariti z versajkalskim mirom in Kellogg-
govim paktom, bi morale biti že davno v AK-
CIJI ne samo z besedo, temveč tudi z de-
janjem. Saj je vendar jasno, kaj hoče Hitler in
kaj hoče Mussolini — in jasno je tudi to, da je
vsako sklepanje in pogajanje s totalitarnimi
režimi nemogoče; konferiranje s Hitlerjem,
kar počenja Chamberlain na sramoto demokra-
tične Anglije, je potrata časa in silna potuha
za Hitlerja, kateremu še bolj raste greben.

Ne mislimo, da bi Združene države morale
groziti z orožjem, ker smo prepričani, da je
ameriška armada danes nepotrebna v Evropi —
zelo potrebna pa je ameriška EKONOMSKA
akcija. Amerika bi bila lahko prepričala oboro-
žitev nacijske Nemčije. Amerika z Anglijo in
Francijo vred kontrolira vse surovine, ki so po-
trebne za oboroževanje. Potrebnih je osem-
najst surovin in od teh ima Hitler samo šest.
Mussolini pa NOBENE. Čemu je Amerika z
drugimi demokratskimi državami vred zalaga-
la Nemčijo in Italijo s surovinami za oborože-
vanje? Čemu je to delala Sovjetska unija?

Vojna je lahko še prepričana in Čehoslovakija
je rešena, ako Amerika stopi odločno na plan
— ne z apeli, ki nič ne pomenijo, temveč s FI-
NANCNO in GOSPODARSKO akcijo — če
Združene države takoj zaprejo fašističnim reži-
mom svoje trge s surovinami, Čehoslovakiji pa
javno ponudijo vso FINANCNO in GOSPO-
DARSKO pomoč. To je edina pot do miru v
Evropi — edina vrvi, ki zveže roke Hitlerju in
Mussoliniju.

Vsi demokratski socialisti, vsi resnično de-
mokratski ljudje simpatizirajo v tem momen-
tu s Čehoslovakijo — zavedamo pa se, da naše
simpatije ne bodo nič pomagale, pa naj še tako
kričimo. Pomaga lahko le oficielna Amerika z
energično ekonomsko akcijo in na to Ameriko

(Dolje v zadnji koloni)

**Glasovi iz
nasebin**

**Veliko slavje mladinskega od-
delka SNPJ**

Milwaukee, Wis. — Bilo je že
deloma poročano, da je društvo
"Venera" št. 192 SNPJ skrbno
izbralo in pripravilo primeren
program za počastitev jubileja
mlad. oddelka SNPJ in za po-
gostitev naših malčkov. To slav-
je se vrši v nedeljo popoldne, dne
9. oktobra v dvorani K. of P.,
med 19. in 20. cesto na National
ave.

Z namenom, da praznujemo
na pomemben način dobo 25
letnice mlad. oddelka SNPJ,
smo za večerni program odloči-
li sledeči načrt: da uljudno po-
vabimo vse članstvo in starše,
da pripeljejo s seboj vse otroke
mlad. oddelka, ki spadajo h ka-
teremukoli društvu naše jednote,
da jih zberemo skupaj in u-
vrstimo pri ses. Jennie Jenko
(stanuje dva bloka od dvorane)
v povorko, jih opremimo s pa-
pirnatimi kapami in jednotni-
mi šrkami ter srebrnimi zvez-
dami, z zastavicami, bandereli
in balončki. Tako opremljeni
bodo korakali v dvorano. Na
čelu bo prva predsednica dru-
štva "Venera" ses. Jerca Hoče-
var z društvenim napisom. Za
njo bodo šli trije mali dečki, čla-
ni, ki bodo igrali na harmoniko.
Za njimi bo nosila članica pri-
pravljalne odbora veliko zvezdo
z društvenim imenom in po-
leg nje bo korakal gl. odbornik.
Nato otroci noseč banderca, za-
ključno pa ostale članice odbora.
V tej pozi jih bo korakajo-
če po dvorani br. Jacob Zupa-
pančič filmal, katerih slike nam
bodo ostale v časten spomin in
se bodo kazale pri društvih po
drugih državah v spodbudo za
porast naše dične jednote.

Sledili bodo kratki govori pri-
sotnih gl. odbornikov, nato pa
pogostitev malčkov, ples z ba-
lončki za mlade člane angleško
govorečih društev in prosta za-
bava.

Nadejamo se številne udelež-
be od strani članstva in malč-
kov ter od občinstva, kajti pro-
grami bo za vse zanimiv, pester
in v duševno razvedrilo. Urad-
no smo povabile tudi šest hrva-
tskih društev, od katerih se na-
dejamu tudi velikega števila.
Za to izredno prireditve se naše
uljudno vabilo glasi, da ste do-
brodošli prav vsi. Vaša udelež-
ba bo nam in proslavi mlad. od-
delka v čast!

Za ta proslavni dan naših
malčkov se bo zopet utrnila
zvezda "Venera" in se na odru
zableščala. Vsa prenovljena in
krasna nam bo prijetno pomi-
žekovala in nam prillivala na-
vdušenje za nadaljevanje naše-
ga dela, ki ga sedaj proslavljaj-
mo, za nadaljnjo porast in pro-
cvit naše dične jednote. Zato
vam kličemo: Vsi na plan, za
počastitev dneva, naših malčkov
za plemenite ideale, ki nas
združujejo v bratski organizaci-
ji!

Za pripravljalni odbor:
Christina Moseley, 192.

Jesenska veselica SND

Ambridge, Pa. — Naš sloven-
ski narodni dom priredi običaj-
no jesensko veselico z vinko tra-
govitvo dne 8. okt. s pričetkom
ob 7. zvečer. Vraši se v Domovih
prostorih na 127 Merchant st. U-
ljudno vabimo vse člane SND in
prijatelje od tu in iz bližnje oko-
lice, da nas obiščejo v velikem
število. Za ples bo igral Causinov
orkester v zadovoljstvo starih in
mladih plesalcev, za dobro po-
strežbo bo skrbel odbor in za
splošno zabavo pa člani in čla-
nice SND.

Jos. Tekstar, 33.

**Clevelandska društva SNPJ in
izletniški prostori**

Cleveland, Ohio. — Minulo je
že 9 let, odkar so se nekatera
društva SNPJ v Clevelandu iz-
rekli in prispevala za nabavo
lastnih izletniških prostorov.

Kot že rečeno — 9 let je po-
teklo od tedaj, prostorov pa do
danes društva še nimajo. Vzrok
temu je bila depresija in zapira-
nje bank. Tudi mi smo bili tako
srečni, da je denar, kateri je bil

namenjen za nabavo teh prostoro-
v, zmrznil in se ni odtajal do
junija leta 1937. Po vsej tej
zmrzlini se ni ta sklad nič po-
možil. Toda v naše največje za-
dovoljstvo je, da se ni tudi skrčil,
kar se je običajno dogodilo v 99
slučajih.

Četudi je bil denar zamrznjen,
se vseeno ni mirovalo; vodila se
je nadaljnja propaganda tako, da
se je število društev, katera se
zavzemajo za to akcijo, od tedaj
do danes podvojilo. Sedaj imamo
priglašanih 18 društev, katera
so prispevala in katera še bodo
po možnosti. Vsota, katera je na-
bravana v ta namen, znaša okroglo
\$2,000.

V začetku tega leta se je izvo-
lil direktorij te ustanove, kate-
remu je bila dana naloga, da do-
bi primeren prostor, ki bi odgo-
varjal našim potrebam. Direk-
torij si je ogledal več prostorov,
in tako tudi društveni zastopni-
ki. Sedaj imamo par prostorov,
ki bi odgovarjali našim potre-
bam in katera si je tudi v nede-
ljo 11. sept. ogledalo nad 50 dru-
štvenih uradnikov in članstva,
kakor seveda tudi direktorji.
Na tem ogledovanju smo se do-
govorili, da se skliče sestanek a-
li seja in da se povabijo vsi dru-
štveni uradniki dotičnih društev,
katera so v akciji za nabavo teh
prostorov, kakor tudi članstvo,
kateremu je za to, da se naba-
vijo lastni prostori, oziroma
splošno članstvo.

Ta sestanek se bo vršil dne 3.
okt. v SND na St. Clair ave. In
se bo obenem vršila seja direk-
torija te ustanove. Zato se ape-
lira na vse direktorje, da so točno
ob 7.30 na mestu, tako da se
bo pred splošno sejo zaključilo,
kar je treba glede raznih zadev
tikajočih se te ustanove. Torej
vsi, ki ste si ogledali te prostore,
posebno pa društveni uradniki,
ste vabljeni, da se gotovo udele-
žite te seje.

Slišajo se razna vprašanja.
Čemu? Na vsa taka vprašanja in
še na druga boste dobili odgovor
na seji. Samo enega vprašanja
se bi rad dotaknil: Ali nam je
mogoče doseči to, kar želimo?
Koliko tisočakov so naša društ-
va v Clevelandu že izdala za po-
moč raznim ustanovam, v razne
dobrodelne namene in drugo, pa
dosedaj še niso obubožala in še
vedno podpirajo po svojih mo-
čeh. Ustavimo se pri vpraša-
nju: Zakaj ne bi enkrat nekoli-
ko tudi prispevali sami zase?
Na primer, ako se nabavijo sli-
čni prostori, bodo last društev,
bodo služili društvom in članstvu
na njih se bo zbiralo na druš-
tenih prireditvah (piknikih), za-
sebnih in raznih prireditvah. Za
mlajšo generacijo bo pripravljen
tak prostor za njih sportne akti-
vnosti posebno v poletnih dne-
vih.

Naštelo se bi lahko še veliko
slučajev, za katere se lahko po-
rabijo slični prostori. Ako si jih
nabavimo, nam bodo v ponos in
obenem nam bodo služili za na-
še poletne prireditve. Vprašaj-
mo Čhe, vprašajmo druge na-
rodnosti, vprašajmo clevelandske
Srbe, kateri imajo take prostore,
ako so jih pripravljali opustiti.
To so bratske organizacije ozi-
roma njih društva v Clevelandu
in si z vso vno mo prizadevajo, da
si nabavijo take prostore, pa jih
je po številu članstva veliko
manj kot je število članstva SNP-
J v Clevelandu. In dosegli bodo
cilj, ker se zavedajo, da jim bo
koristilo za propagando v bodo-
če.

Zakaj se ne bi tudi mi zavze-
li sami zase in pripravili nekaj,
kar bo tudi v ponos našim sino-
vom in hčeram, ki bodo rekli:
"Moj oče in moja mati sta bila
člana enega ali drugega teh dru-
štev, katera so videla potrebo in
prispevala, da imamo te prosto-
re. Ponosen sem tudi jaz, da
sem član tega društva in da so
me starši vpisali že takrat, ko
sem bil v zibelki."

Že marsikatero dobro stvar so
naši naselenci doprineali, kate-
ra bo pričala, da slovenski narod
ne gleda samo za sedanjost, tem-
več ustvarja dela tudi za bodo-
čnost.

Torej bratje in sestre! Dož-

nost naša je, da pokažemo jav-
nosti, da nismo tukaj samo za
danes! Delujmo, da se naš načrt
uresniči! Delujmo, da bo vse
članstvo združeno delovalo! De-
lujmo, da bomo združeni šli z du-
hom časa naprej! Pokažimo, da
smo člani in članice največje slo-
venske bratske organizacije SN-
PJ!

Zato ponovno opozarjam di-
rektorij R. F. društev SNPJ in
društvene uradnike ter ostalo
članstvo, da pridete v SND na
St. Clair ave. v spodnjo dvora-
no 3. okt. ob 8. zvečer!
Za direktorij R. F. društev S.
N. P. J. v Clevelandu:
J. F. Terbižan, tajnik.

S slavja društva št. 89 SNPJ

Johnstown, Pa. — "Veš, naše
društvo št. 89 SNPJ bo obhaja-
lo 30 letnico na delavski praznik
in skienili smo, da moraš tudi
ti priti," mi je pisal br. Sirc,
predsednik tega društva.

"Saj res bi ne bilo napačno.
Moja "ciza" se prišteva že k sta-
rejši generaciji in me v tem o-
ziru zelo hitro posnema, vendar
pa na razdaljo kakih 100 milj si
še nekako upa, ne verjamem pa,
da bi vzdržala, do Detroita in
nazaj, zato sem se odločil za Mid-
way.

"Ali greš z menoj, Jože?"
sem vprašal prijatelja Joškota
Culkarja. "Seveda," mi je od-
govoril, "kar naprezi." Bil sem
ga izredno vesel, pa mu nisem
hotel pojasniti zakaj. Joško je
namreč čvrst mlad mož in tudi
kos mehanika je, ki se razume
pri starih škatalah, ako jim kaj
"pofall", tudi rinih bi, ako bi bilo
treba, a tega ni bilo treba.

Nekako tri ure nama je vzelo
po William Pennovih klančih sko-
zi pittaburško mravljišče, kjer
so igrali baseball. Čez Carnegie
po sicer gladki, a vijugasti cesti,
liki Hitlerjevi svastiki, sva do-
spela na lice mesta nekako ob
enaj popoldne. Malo ljudi je bilo
zbranih in že sem mislil, da ne
bo uspeha. Ampak ni vzelo dolgo,
ko so začeli prihajati natra-
pani busi in mnogo avtov z vseh
strani velike pittaburške okoli-
ce in pripeljali stotine članstva
in drugega občinstva, med nji-
mi mnogo znanih in delavnih
članov in sodrugov, kot so Geo.
Smrekar, Jakob Ambrožič in
Bartol Yerant. (Slednji se sedaj
nahaja v bolnišnici z zlomljeno
nogo, ker ga je nedavno povozil
neki avtomobilist. Želim mu hi-
trega okrevanja!) Pa mnogo
drugih znancev. Kmalu prikuka
izza vogla tudi br. Vider, gl. taj-
nik SNPJ. Zatem se prisameje
Terčelj s svojo boljšo polovico
ltd. Prostrani prostor okrog
društvene dvorane je bil kmalu
napolnjen. Nekako ob 4. pop. je
predsednik društva br. Sirc po-
zval množico, naj pride v dvora-
no in prisostvuje programu. To
se je kmalu zgodilo, ampak dvo-
rana je bila mnogo premajhna,
vsled tega je bilo treba zvočnik
nastaviti tudi za ljudi zunaj dvo-
rane.

Program je bil dobro zamiš-
ljen. Na odru so bili občinstvu
predstavljeni ustanovni člani, 8
po številu, med njimi prvi dru-
štveni predsednik br. Strupek, ki
je v vznešenih besedah pojasnil
težkoče v boju za ohranitev dru-
štva v tedanjem času. Br. Just
ml., kot društveni tajnik, je po-
dal poročilo o poslovanju med
društvom in jednoto za ves čas
obstoja. Prečital je imena vseh
umrlih društvenih članov. Zad-
njih 7 let ni pri društvu nihče
umrl. Vsled tega je br. Sirc, ki
je vodil program, hudomušno
pristavil, da kdor hoče dolgo ži-
veti, naj pristopi k njihovemu
društvu, ker pri njih baje ne po-
znajo več smrti, s čemer je po-
vzročil pri avdienci izredno ve-
selost in smeh. Mladi Strupkovi
dekleti sta zapeli s spremljeva-
njem magdoline in kitare več
slovenskih in angleških pesmi
zelo prijazno. Mladi fant (čigar
ime sem pozabil) je pa igral na
havajsko kitaro. Predstavljena
je bila tudi mladenka, ki je sa-
ma pridobila letos že 25 članov
v mladinski oddelek. Sledilo je pe-
tje domačih žen iz Imperiala in
Moon Runa, ki so poleg prepro-
stih domačih napevov zapele tu-
di pesem, ki so jo posvetile SN-
PJ in jo same uglasbile. Sledili
so govorniki: Trčelj, Smrekar,
Tone Zornik, ki je navzočim go-
reče priporočal "možganska
zdravila", kakor jih sam imenu-
je, in podpisani. Br. Vider je
imel daljši in zaključni govor o

zelo pomenljivih predmetih.
Programu je navzoče občinstvo
pazljivo sledilo in vladal je vzro-
zen red.

Po programu smo bili nekate-
ri deležni prav okusne večerje,
ki nam jo je pripravila sestra
in sosedna Društvena doma
(preko ceste). Iskrena hvala!
Sledila je prosta zabava. Mladi-
na se je zabavala s plesom. Svi-
ral je znani Koračinov orkester
iz Yukona. Spodaj v klubovih
prostorih kakor tudi zunaj pod
košatim drevjem smo pa mi sta-
rejši zasedli vse prostore ter
dali natakardjem in kuharicam
nemalo posla in pridno reševali
vsakovrstne probleme tikaajoče se
jednote, društvena in druga
vprašanja sedanjega časa. V po-
štev so prišli seveda tudi Hitler-
ji in splošna situacija sedanjega
časa. Br. Just st., pristna in še
vedno dobro ohranjena poljha-
ska korenina, je pridno razkila-
dal razne doživljaje. Najbolj se
je jezil na hudo slano, ki mu je
vse grozde pomorila v njego-
vemu skrbno obdelanem vinogru-
du. Poudarjal je, da njegovemu
sosedu, ki ima tudi vinograd na
drugi strani hriba, je prizaneslo
in ima lepo grozde, "a meni so
ostali pa sami štrgli, ali ni to
šment?" Tolažil sem ga, da bo
pa drugo leto bolje in da bo morda
slana prišla z druge strani hriba
in tako njegovemu grozdu pri-
zanesla. On je še zdrav in močan,
četudi je že 74 let star, vseeno bo
še dolga leta obdeloval svoj vi-
nograd in prešal žlahtno kap-
ljico.

Hitro je potekal čas med temi
gostoljubnimi in prijaznimi
ljudmi. Bilo je že blizu 11. ure.
"Gremo," je dejal Ambrožič,
"peljati moram Vidra na postjo-
jo, a ti pa s tvojo priletno tetko
sledi moji, da se kam ne zapelješ
v temi." In tako je šlo, sicer je
Jakob svojo "liziko" moral vedno
nekoliko nazaj držati, da jo
je moja dohajala, menda zato,
ker pozna vsa ondota pota.
Končno smo se v Pittsburgu po-
slovlili in odšli vsak sebi, jaz v
Johnstown, Ambrožič v njegov
Moon Run, a Vider nazaj v me-
tropolitno srednjega zapada.

Naj bo na tem mestu izreče-
na iskrena zahvala za gostoljub-
nost vsem Midwayčanom!
Andrew Vidrich,
1. podpredsednik SNPJ.

"Prešernov" koncert

Chicago, Ill. — Ljubitelji lepe
slovenske pesmi in drame! Zo-
pet nas je lepo poletje zapustilo,
ko smo se hladili pod košati-
mi drevesi in se zabavali na
razne načine v prosti naravi.
Zopet bomo primorani se umak-
niti v notranje prostore, da si
poičemo razvedrila. Letošnjo
sezono se bodo vršile razne pro-
slavne in obletnice društev in
jednot. Kot običajno, priredi
tudi pevski zbor "Prešeren" je-
senske koncert v nedeljo 6. no-
vembra v dvorani SNPJ. Uljud-
no ste vabljeni, da se udeležite.
"Prešernovi" pevci so še zme-
rom zadovoljili posetnike s svo-
jim programom. Upati je, da
tudi tega koncerta, ako se ga
boste udeležili, vam ne bo žal.
Priliko boste imeli zopet slišati
lepe slovenske pesmi Prešerno-
vih pevcev.

Zbor je pod dobrim vodstvom
profesorja F. Kubine. Apelira-
mo na vse Slovane, da se udele-
žite Prešernovega koncerta v
nedeljo, dne 6. novembra. S tem
boste pripomogli do boljšega u-
speha in dali pevcem priznanje
za njih trud.

Frank Gradišek, 131.

Vabilo na zabavo

Star City, W. Va. — Klub št.
228 JSZ priredi domačo zabavo
v soboto 1. okt. zvečer v Železni-
kovi dvorani na Osagu, W. Va.
Uljudno se vabijo rojaki in ro-
jakinje iz bližnjih in oddaljenih
naselbin, da se udeležijo. Vese-
lični odbor bo pripravil vse po-
trebno za vašo zabavo in postre-
žbo. Prebitek gre v korist kluba-
ve blagajne. Na svidenje 1. o-
ktobra!
Lawrence Selak.

Domača zabava

Verona, Pa. — Tukajšnji Na-
rodni dom priredi domačo zaba-
vo v nedeljo, dne 2. oktobra ob
7.30 zvečer v svojih prostorih.
Vsi člani Narodnega doma se va-
bijo, da se udeležijo. Vatopnina
je prosta za vse člane Doma.
Odbor.

**Roentgenski žarki
raziskujejo prvotni svet**

Uporaba roentgenskih žarkov za raziskova-
nje okamenin se je ponujala sama od sebe. Ze
pred 41 leti je raziskovalec Bruehl na ta način
pregledoval najdbe iz bundenbachovskih skrli-
jevcev, da bi natančneje proučil morske zvez-
de, morske lilije, flilobite in druga bitja, ki so
živela pred milijoni let. Doelter je ugotovil
propustnost raznih rudnih za roentgenske žar-
ke in po njegovih izkušnjah je Branco deset
let po Bruehlu s temi žarki sistematično pre-
gledoval najrazličnejše sedimentne kamene
ter ostanke nekdanjih bitij v njih. Ze tedaj je
mogel Branco v primeru neke baje v jantaru
okamenela žaba ugotoviti, da gre za potvorbo.
Važna so tudi njegova raziskovanja o ustroju
notranjega trdega oklopa okamenelih velikih
lenivcev iz Južne Amerike.

Pozneje, ko so se roentgenske aparature iz-
boljšale, je bilo mogoče takšne raziskave vršiti
seveda še z večjim uspehom. V strokovnih
krogih so znane n. pr. najdbe okamenelih udov
pod okamenelimi olupki rakov iz bundenba-
chovskih skrilejevcev.

Posebne zasluge si je pridobil prof. W. M.
Lehmann, ki je svoj roentgenski laboratorij
preložil celo iz Hamburga v bližino bunden-
bachovskih skrilejevcev, da bi se mogel teme-
ljitveje posvetiti temu proučevanju. Pred krat-
kim je izšlo v Bonnu njegovo delo "Die An-
wendung der Roentgenstrahlen in der Palae-
ontologie" (Uporaba roentgenskih žarkov v
paleontologiji), ki podaja njegove dosedanje
izkušnje v tem področju. Na podlagi mnogo
sto roentgenskih posnetkov je prišel do pre-
pričanja, da je v večini primerov sploh nepo-
trebno spravljati z zamudnim in težavnim de-
lom fosilije iz njihovih kamenin, kajti roent-
genska preiskava daje spoznati celo vrsto, v
kateri pripadajo fosilije, in s pazljivim delom
je mogoče dobiti v negativne risbo vseh podro-
bnosti. V mnogih primerih pa je mehanika
osvoboditev zaprtih fosilij dovoljo trdote ma-
teriala sploh nemogoča in roentgenski posne-
tek je edini raziskovalni pripomoček, ki nam
je tu na razpolago.

Lehmann pa ni raziskoval in roentgensko
snemal samo okamenin iz nemških najdišč,
temveč je imel velike uspehe tudi z raziskova-
njem okamenin iz Estonske in Zapadne Rusi-
je, od koder je dobival material, v katerem so
bili zaprti praraki (trilobiti) in brahiopodi, ki
so živeli po njegovih cenitvah pred 400 do 500
milijoni let. Uspehi, ki jih je dosegel, kakor
drugi specialisti v tem področju doslej, kažejo,
da se bo dalo roentgensko raziskovanje pred-
potopnega življenja še izpopolniti.

Naj mimogrede omenimo, da v novjšem
času roentgenološko ne raziskujejo samo u-
metnih kamnov, temveč tudi naravne, ker ho-
čejo na ta način spoznati razne strukture, ki bi
nam lahko pripomogle do novih potov za izde-
lavo novih tvoriv. Po R. Hundtu.

Prastara trobenta

Na otoku Cipru, blizu stavbišča nekdanjega
mesta Salamis, so našli na troblju, ki mora
štetih kakih 2500 let in je vsekakor najstarejša
glasbila svoje vrste, kolikor jih premoremo
dandanes. Našel jo je bržkone kak otocan. A
ker se mora vsak starinski predmet izročiti do-
mačim oblastem, jo je skrivaj prodal in lepo
molčal o njej. Kupil jo je angleški častnik in
nazadnje jo bo British Museum hranil v svo-
jih obilnih zbirkah grške starine.

Omenjena troblja je iz žganega ila. Ravna
cev in izraziti ustnik čisto spominjata na piha-
lo, ki jih predočujejo slike po nekaterih poso-
dah one dobe. Na prsti se poznajo prsti tisti-
ga, ki je trobil nanjo. Je sviral na zbor ali
naskok v slavnem času Termopil? Po njenih
risbah, ki predstavljajo vaze, bi človek prej
sodil, da so jo

Slovenska Narodna Jednosta

2627-59 So. Lawdale Ave. Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR

IZVRSNAVALNI ODBOR:

Članik, predsednik	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
Članik, gl. tajnik	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
Članik, gl. blagajnik	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
Članik, gl. knjigovodja	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
Članik, gl. revizor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
Članik, gl. nadzornik	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois

PODPREDSEDNIKI:

1. podpredsednik	649 Russell Ave., Johnston, Pa.
2. podpredsednik	323 So. 15th St., Milwaukee, Wis.
3. podpredsednik	Box 227, Strabane, Pa.
4. podpredsednik	3587 W. 50th St., Cleveland, Ohio
5. podpredsednik	414 Todd St., La Salle, Ill.
6. podpredsednik	Box 424, Walsenburg, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

1. odbor	353 E. 11st St., Cleveland, Ohio
2. odbor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
3. odbor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
4. odbor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
5. odbor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
6. odbor	2627 S. Lawdale Ave., Chicago, Illinois

FOROTNI ODBOR:

1. odbor	414 W. Hay St., Springfield, Ill.
2. odbor	19511 Mackay Ave., Cleveland, Ohio
3. odbor	Box 27, Arma, Kansas
4. odbor	318 Tenth St., Lawrence, Pa.
5. odbor	Box 237, Strabane, Pa.

NAZORNI ODBOR:

1. odbor	3201 E. Lawdale Ave., Chicago, Illinois
2. odbor	25 Westlar Ave., Peru, Illinois
3. odbor	14202 Arzede Ave., Cleveland, Illinois

FINANCIAL STATEMENT

August, 1928

VPLAČILA		IPLAČILA	
St. dr.	Odrasli oddel.	Mlad. oddel.	Odrasli oddel.
Lodge No.	Receipts	Disbursements	Adult
149	87.45	3.06	
150	12.96		
151	84.62	1.08	166.00
152	185.93	3.12	9.00
153	188.97	6.59	7.00
154	76.49	3.00	
155	20.89	2.0	
156	261.01	12.91	71.00
157	122.50	3.48	
158	78.63	1.96	181.00
159	44.55	1.76	
160	77.39	3.72	66.00
161	146.94	5.50	25.00
162	79.55	1.76	
163	241.66	11.16	324.50
164	85.29	1.94	20.00
165	76.73	6.91	100.00
166	85.59	2.26	56.00
167	108.14	1.40	37.00
168	149.78	3.86	78.00
169	240.74	8.24	250.00
170	107.52	4.08	70.00
171	136.98	6.44	32.00
172	51.96	2.62	
173	23.97	8.0	
174	13.01		
175	230.83	5.91	
176	120.31	3.08	128.00
177	29.89	5.0	37.00
178	34.55	1.40	35.00
179	66.64	1.06	24.00
180	51.90	5.44	25.00
181	119.14	1.50	37.00
182	255.34	14.08	205.00
183	76.15	3.76	546.20
184	212.61	5.50	78.00
185	58.37	1.04	63.00
186	74.88	1.50	13.00
187	137.34	4.27	24.00
188	276.22	9.54	124.00
189	30.08	1.20	
190	165.29	7.86	64.00
191	155.97	20.40	178.50
192	63.49	3.8	9.00
193	110.97	3.00	
194	225.12	11.50	30.00
195	243.53	5.54	228.00
196	59.35	1.38	24.00
197	408.49	11.35	455.00
198	39.30	6.0	
199	114.62	2.38	59.50
200	198.11	12.10	794.00
201	34.41	1.02	
202	48.55	1.00	
203	118.54	1.28	102.00
204	98.27	1.96	208.00
205	187.22	6.98	1.70
206	227.17	7.23	50.00
207	49.19	2.96	
208	278.72	10.32	
209	30.66	1.34	14.00
210	85.27	2.08	40.00
211	52.30	1.08	264.76
212	176.75	5.92	41.00
213	55.34	3.10	
214	153.33	3.58	84.00
215	69.02	2.30	936.00
216	36.83	8.8	52.50
217	104.42	3.4	
218	183.42	4.40	78.00
219	71.91	5.94	200.00
220	165.31	2.90	128.00
221	29.62	1.40	
222	194.94	4.02	28.00
223	100.97	1.82	148.00
224	144.74	3.8	
225	48.53	1.08	
226	106.49	2.30	
227	112.26	2.60	
228	129.86	9.94	75.00
229	148.86	5.40	29.00
230	61.54	2.36	58.00
231	37.95	1.16	78.00
232	77.97	6.38	35.00
233	101.96	6.24	14.00
234	176.27	7.29	46.00
235	59.20	1.54	
236	8.50	8.0	
237	32.00	8.0	
238	113.27	5.52	
239	249.21	8.92	27.00
240	190.68	4.91	5.00
241	104.97	4.44	
242	151.89	3.94	
243	92.55	1.42	
244	276.92	18.88	122.00
245	79.80	3.82	161.00
246	178.18	4.04	128.50
247	129.60	8.45	6.00
248	89.35	4.10	20.00
249	120.35	10.51	
250	284.60	7.90	95.00
251	148.16	4.60	
252	182.47	1.18	28.00
253	262.47	4.18	43.00
254	68.86	1.78	
255	74.02	1.86	135.00
256	75.16	9.66	
257	144.51	9.36	218.00
258	208.96	12.14	81.50
259	60.70	1.76	
260	93.78	2.28	
261	37.28	1.58	34.00
262	121.45	3.32	13.00
263	48.60	1.06	9.00
264	83.47	5.14	61.00
265	58.71	2.34	
266	75.34	3.38	400.00
267	172.60	6.91	480.00
268	153.58	3.50	59.00
269	228.39	24.32	108.00
270	115.61	3.36	118.50
271	40.60	3.0	
272	198.42	6.81	6.00
273	12.90		
274	4.50		
275	178.15	5.95	62.00
276	171.51	3.34	
277	219.10	5.18	
278	154.66	4.58	96.50
279	500.17	22.65	
280	878.26	28.25	33.00
281	21.82	6.0	
282	58.39	1.84	
283	126.99	5.12	86.00
284	24.99	1.84	
285	38.97	1.60	
286	78.92	1.98	
287	123.49	5.37	
288	74.48	4.0	
289	16.18	1.00	
290	60.53	2.90	
291	51.88	2.78	
292	121.27	2.43	
293	28.78	5.98	160.50
294	28.78	5.98	160.50

VPLAČILA		IPLAČILA	
St. dr.	Odrasli oddel.	Mlad. oddel.	Odrasli oddel.
Lodge No.	Receipts	Disbursements	Adult
314	144.68	8.45	
315	166.14	1.70	35.00
316	91.23	1.80	300.00
317	248.62	9.34	187.00
318	82.17	4.56	96.00
319	183.53	6.94	
320	202.30	2.86	
321	202.30	2.86	
322	414.92	9.32	171.50
323	236.51	6.44	128.00
324	148.99	3.44	160.00
325	110.11	2.72	18.00
326	69.58	6.08	
327	89.78	1.76	
328	28.32	1.44	
329	129.71	4.70	
330	26.01	6.0	
331	131.41	1.60	
332	16.09	2.27	
333	183.18	3.36	76.00
334	81.66	3.0	39.50
335	64.72		
336	24.37	3.8	
337	56.57	1.58	100.00
338	46.66	1.58	
339	308.24	10.96	
340	130.33	7.64	39.00
341	20.57	3.0	
342	251.18	11.97	97.00
343	24.67	1.92	
344	28.22		
345	36.39	3.1	
346	131.50	2.0	90.00
347	124.38	3.84	72.00
348	92.50	3.03	21.00
349	177.94	2.56	96.00
350	5.82		
351	47.63	2.84	
352	10.54	4.0	
353	186.56	10.50	39.00
354	54.95	3.0	
355	91.04	4.12	101.50
356	59.39	1.40	
357	236.50	11.81	39.00
358	76.45	3.23	52.50
359	188.97	6.59	7.00
360	100.07	1.20	
361	234.40	3.76	70.50
362	103.61	5.0	70.00
363	70.92	1.40	40.00
364	174.49	2.14	119.00
365	28.96		
366	50.38	4.12	
367	45.45	1.18	14.00
368	80.77	5.26	
369	161.36	2.70	
370	36.71		15.00
371	32.37	2.65	
372	335.36	10.86	
373	228.45	7.66	48.00
374	177.51	6.04	18.00
375	63.78	3.76	133.00
376	135.57	1.14	74.00
377	126.47	4.92	84.00
378	124.76	4.69	13.50
379	78.64	1.98	37.00
380	18.77		35.00
381	23.64		36.00
382	295.10	22.84	33.50
383	163.01	4.00	52.50
384	173.18	7.40	32.00
385	16.26	3.8	
386	258.03	5.87	71.50
387	95.50	3.10	219.00
388	34.65	2.62	74.00
389	102.23	7.24	51.00
390	212.19	1.44	105.00
391	19.96	3.2	28.00
392	59.99	1.35	
393	164.83	8.08	90.00
394	15.56	1.20	
395	31.25	4.00	30.00
396	118.26	9.26	18.00
397	108.72	8.90	
398	72.48	3.28	45.00
399	136.13	3.00	22.00
400	320.04	30.00	
401	37.70	4.0	
402	102.45	4.46	
403	96.99	1.90	
404	279.33	11.64	243.00
405	51.88	2.78	
406	190.13	3.10	25.00
407	70.55	2.92	70.00
408	118.26	5.83	52.50
409	30.97	4.72	
410	189.18	1.80	
411	87.89	3.04	
412	64.36	2.22	
413	18.02	1.00	
414	13.57	2.8	
415	121.84	2.68	41.00
416	9.41	2.0	
417	50.85	1.24	
418	99.34	3.28	46.00
419	102.36	4.65	29.00
420	171.18	7.00	18.00
421	247.13	7.87	80.00
422	32.44	3.75	
423	89.08	1.60	7.00
424	26.81	1.18	
425	96.42	2.70	84.00
426	162.87	6.42	475.00
427	74.40	8.80	31.00
428	19.32	2.0	
429	80.61	1.16	42.00
430	35.18	1.18	
431	144.74	18.12	77.00
432	57.27	1.56	
433	16.73	3.4	
434	22.36	3.4	15.50
435	97.91	1.98	128.00
436</			

Little Fort News

WAUKEGAN, ILL.—A bingo and card party will be given by the Little Fort Lodge, SNPJ 568, on Saturday evening, October 8, at 7:30 p. m., at the Slovenc hall.

Prizes and more prizes will be awarded the lucky winners, not only in bingo but also in pinocle and 500 in games. Refreshments will be served during the fun-making. Dancing to the melodies of an accordion will follow the games.

The committee-in-charge has sent to each Little Fort member at least one ticket with the hope that the members will attend the party and help make it a success. Those tickets which will not be used should be returned to Frances Mesec immediately.

The committee-in-charge is composed of: Frances Mesec, Albena Ogrin, Marie Nagode, Frank Mesec, Olga Gantar, Sylvia Kirn, Frank Bahnik.

We invite the Pioneers of Chicago, Integrity of Chicago, Jolly Allis, and the Badgers of Milwaukee to this affair. Come, you card and fun experts; help us make this affair a jolly one!

The Credit Union
We have been questioned many times during the past few weeks regarding the meaning and purposes of a credit union. Therefore we shall explain at some length the purposes for the organization of credit unions.

The underlying purpose for the organization of most credit unions has been the inability for most workers to secure credit and loans without going to usurious loan agencies.

Installment buying has its blessings as well as its evils. Through it may a family with little cash on hand acquire possessions it could never get if it had to accumulate the price first.

On the other hand, the system was abused in pre-depression days to gear consumption to production. Improvident people find it easy to make a small down payment and contract to pay more than they can spare from earnings. Collectors hound them and employ their employers. If illness, birth or death comes, the necessary money is not usually available. Too often the recourse is the money lender. Finance companies, legal and illegal, do a land office business at interest rates ranging in the double figures and up. Once in their hands the worker seldom gets loose and is picked clean year in and year out.

The credit unions on the other hand provide a means to thrift and in helping those in financial difficulties without exorbitant charges, the principle of the credit unions has these four advantages: (1) it meets a credit need which, since banks as a rule have not filled, has encouraged the spread of "gyp" finance companies; (2) it aids the worker to learn to manage his own money; (3) the capital works for those to whom it belongs; (4) financial support is put back of the consumption of goods instead of production; and the difference between sound borrowing within one's means is clearly distinguished from blind rushing into debt.

It is for some of these reasons that the North Chicago Co-operative Credit Union, sponsored by the Waukegan and North Chicago Co-operative Association was organized. It has been in existence now about three months and there are about thirty members.

Miscellaneous
The September meeting of the lodge was held on the 15th and was not well attended. Meetings in the future will begin at about 8:30 because most of the officers (who always attend) and some of the (few) members who attend are going to night school at the Waukegan High School. The new bookkeeping system (thanks to Bro. Vider) will aid materially in putting our lodge in the running again. This department, after a lapse of a month, will again contribute a weekly BULLETIN. Members should begin thinking of candidates for next year. The Credit Union is forging ahead rapidly. The Slovenc Choral Society will begin practice again. During our absence we depended upon "Almarie" to write of Waukegan, but they failed again. Try the new Co-op doughnuts.

"ACRES," Press-agents, Little Fort Lodge 568.

Pioneer News
CHICAGO.—Mark a circle around November 12 on your wall calendar. Make it a date to be at the Pioneers' Annual Fall Dance, to be held at the SNPJ hall. It will leave you breathless. There'll be lovelight in the starlight, with Charlie Straight and CBS Swing band. You'll remember that night tomorrow.

Keyhole Peeps; Cupid's Couplets; Ed and Bertha holdin' hands. Jennie of S. Chicago and Louis of Penna endorse the adage "three's a crowd." Still hot, hale and fancy free is Lena Lower, who flits with this one and that one but ties herself with no one. Lefty still gets top billings on his romance romances. Millie says she's interested more in her career than in men, or a man. However, she celebrated her birthday last Saturday with a certain someone.

Ol' man tattler hangs his head objectly and begs you to "seize" H. TUE VAGABONDS.

MOHAWKS

573

LA SALLE, ILL.—When the schedule of the social events that the Mohawks intend to sponsor during the winter months was released in last week's column, a few members of the Lodge got in contact with your scribe and wanted to know the ins and outs of this sudden outbreak of activities that the Mohawks look forward to.

First of all, we know that an active member who attends all meetings wouldn't dare approach another member for first hand information as to the Lodge's doings. But those members who do not attend the meetings and who have that "I told you" look in their eyes and who feel that they have missed something, are usually the first to get all heft up about something that the Lodge benefits by.

We know that all these events mean a lot to the Mohawks but when the word "work" is mentioned it certainly gets under their skin and all you hear is alibis. But an active member gives his all to make the Lodge a success. So a little co-operation on everyone's part and the difference is greatly seen. Won't you do your share?

Campfire Chats
Just a little reminder to those members that have tickets for the Buncie Party and Dance to be held on Thursday night, October 20, at the Dom. Kindly go out and sell your share. These tickets ought to sell easily for the small sum of a quarter. All the members are urged to attend the next meeting on Thursday, October 6. Business of a very important nature will be discussed.

The Mohawks Bowling Team have requested me to announce that sometime in January they intend to sponsor an Invitational Bowling Tournament to be held in La Salle. More details will follow. It is rumored that the Mohawk Girls are organizing

our prospects and show them what else we have to offer besides the best protection in case of illness or death, we can and will increase our membership.

SNPJ Athletics in the Conemaugh Valley Federation District
JOHNSTOWN, PA.—Almost at every SNPJ Federation meeting of this district during the early part of this year, athletics were discussed. The real push for sponsoring athletics came from South Fork where the boys were already actively engaged in sports.

George Resick of South Fork and John Langerholc Jr. of Flood City lodge in Johnstown finally got the ball rolling and with the encouragement and support of our SNPJ Federation a mushball league for the Conemaugh Valley was organized. The lodges that entered the league were South Fork, Bon Air, Flood City and Triglav. The season finally wound up with Triglav as champs of our league. But the boys didn't stop there. They went on to Detroit and participated in the contest for national championship, but were defeated by the Pennay Pioneers.

Considering that this was the first SNPJ Athletic League organized in this district, we made considerable progress. We did not forget the membership campaign. With the efforts of individuals of various lodges, 25 NEW MEMBERS were gained thru our sport activities. By the end of this year we hope to add more as members of the SNPJ. The task of getting new members to join our lodges, in times like the present may not be easy, but if we talk it up with

Badgerland News
MILWAUKEE, WIS.—A rolling stone gathers no moss, can very fittingly be applied to the Badgers, who are up and coming all of the time.

This scribe is happy to report that seven additional new members have been initiated into the Badgers. Two adults and five juveniles.

Brother Edward Jerab is recuperating 'way down west in Wyoming. Hope to see you back soon, Eddy.

Another member vacationing out west is Sister Anne Martinek. Have a good time, Anne, and then come back and tell us all about it.

Say, by the way, the Jolly Allis Lodge is having a dance, Oct. 1, at St. Rita's Ballroom. The Badgers are requested to lend their cooperation.

Here's another date to be remembered, the Venera Lodge is holding an affair at the Knights of Pythias Hall, on the 9th of Oct.

Badgers Fall Dance will be a hard time event. You are requested to dress accordingly. Put your glad rags on and come to the South Side Turner Hall, and dance to the music of Louie Bashell and his reliable crew. October 15, that's the date. I bet you simply can't wait.

a Girls' Bowling Team, and are ready to challenge the boys. So be prepared.

Post-Work
Starting last Sunday and effective every Sunday and holiday throughout the winter months, there will be dances held at the Dom. We have often wondered where all the Mohawks who dance go whenever there is a dance. Whenever there is a dance held at the Dom a very comparatively small group of Mohawks are usually seen. But at the other ballroom the Mohawks are there in great numbers. The Dom was built for the Slovencs, and why is it that they (the younger generation) always shun it. Are they ashamed of the place that their parents are proud to be seen in? Last year the Dom Ballroom was closed for the winter. Why? Because of the small crowds that attended the few dances that were held. Do you realize, what it means to see the Dom always crowded on Sundays? It means that there is a revenue coming in steadily to the Dom. This helps to maintain the upkeep and also to help pay off the debt. We Slovencs surely must be proud of the Dom, so why not show our appreciation by attending all these dances.

Wignans
Our sincere congratulations to SNPJ Triglav Lodge No. 2 on their Thirty-fifth Anniversary.

A Bowling Team captained by Joe Kramer defeated a team under the direction of Eddie Jakac. The losers had to set them up. Thanks, fellows. The gang congregated at "The J. and F.," and the "Birmingham Jail" was the theme song of the evening. Walt (Difference Lady) Zera, the life of the party. No hard feeling, eh, Walt!

Will be seen' you and you next week. You wouldn't fool me, would you?
JOHN SPELICH, 573.

Spirit-o-Grams

By Whoopit

ST. LOUIS, MO.—The first thing that we should discuss is our 10th anniversary dance Nov. 5. In a few days we shall have received our tickets and every member should try with all his or her ability to go and sell them. I believe that every one has the ability to sell their share of tickets with just a little action.

Don't forget the dance held Oct. 2, by the S. H. Lodge; the Spirits should make a good appearance at this affair.

This writer on a recent visit to Naylor, Mo., in the southern part of Missouri, saw and met some very kind and hospitable Slovenc families. This part of the state was in very fine shape—the sight of the tall corn and other plants was a very agreeable one. Bro. F. Mahnich was met on this trip visiting at Naylor also. We wish to thank all those people at Naylor for a grand time. So thanks to you, Slanec family, Lepold family, Kovatch family, and especially to our hosts during the entire stay who showed us a very good time, Mr. and Mrs. A. Derganc and family.

Reading the other columns in the Prosveta about the "wiener roasts," "hay-rides" and other fall festivities being planned, it brought a thought why shouldn't the Spirits plan some fall activity themselves. I hope at the next meeting some such idea will be brought up.

Don't forget, members, if anyone has a suggestion or plan for our dance, please notify Dance Chairman, Bro. F. Mahnich.

Loyalite News

CLEVELAND, OHIO.—It gives me great pleasure to announce that the formation of our SNPJ Bowling League here in Cleveland is at last a reality. The response from our Sister Lodges asking their cooperation in this respect was more than we expected.

The English Speaking Athletic Federation which was organized several months ago is grateful for the enthusiasm shown to date. Our only hope is that it will continue. Up to the present time we have about seventeen team entries. Thirteen men teams and four women teams. Bowling will get under way Sunday, Oct. 9, at St. Clair Alleys, E. 123rd st. and St. Clair ave. We all realize the responsibility involved in promoting the National SNPJ Bowling Tournament which will be held here on May 6 and 7, 1939, and our Bowling League is definite to step in the right direction to help make it a success.

It is not the intention of this newly formed group to only work for the success of the coming Tournament, but with the idea of promoting good will amongst all our lodges here in Cleveland, English Speaking, and our Senior Lodges as well, and not for a minute forgetting our Juveniles. We hope to present some plans in the near future which will include the Juveniles. It is the aim of this group to work for the best interest of its members and the SNPJ as a whole.

Juvenile Campaign
The Juvenile Campaign is running into the closing months. It should be the duty of every Loyalite member to contact as many friends as possible, where there might be a possibility of obtaining new Juveniles. I know that we have produced some results, although we have tough sliding due to the fact that we are surrounded on all sides by various lodges other than our own. Nevertheless, we should do our utmost to increase our Juvenile Department, for the future of our organization depends on the Juveniles of today.

Loyalite Baseball Team
Going into the final stretch of the baseball season we find the Loyalites Ball Team in the semi-finals of the Inter-Lodge League playoffs. They defeated the Pioneers last Sunday by the score of 9 to 5. Everybody on the team was playing brilliant ball, and as this goes to print they will be out there fighting the Orvis to see who will play the Court Baragans for the championship of Inter-Lodge. Regardless of the outcome we can call it a successful season due to the fact that it created very much interest in our lodge. The boys themselves are taking much more interest and are getting right into all of our activities something which hasn't happened for a long time.

We had to call on the Strugglers last week for some help. Getting Matty Podnar to pitch for us, but the lad had just too much stuff on the ball and had to be taken out so the opposition could get some batting practice. Thanks a lot, Matty, maybe next time we will let you pitch three innings instead of two.

Sympathy
To Charles Cetmoky the Loyalites express their deepest expression of sympathy on the loss of his beloved mother. We also take this space to thank the Strugglers for their token in the same respect.

FRANK ZADELL,
President, Lodge 590.

Beacon Highlights Plans for 10th Anniversary Dance

CLEVELAND, O.—It is only proper and fitting, the Beacon members believe, that the Lodge culminate its first ten years of activity and pleasant association in the SNPJ through a medium in which our youthful enthusiasm can most aptly be expressed—dancing. And the vehicle being used to transport our members and friends, attending the Beacon's Tenth Anniversary, to greater heights of conviviality and gaiety is the big DANCE OF THE DECADE.

The scene of the activities is the Slovenc Labor Auditorium, E. 109th st. and Prince ave. And please remember, the DANCE OF THE DECADE is taking place on Saturday, November 5.

The musical end of the DANCE OF THE DECADE will be most capably handled by Johnny Baumblich and his Radio Troubadours. You've heard them before as the Beacon Melody Pilots. You've heard them again for one whole year over WGAR every Sunday afternoon during the Slovenc Hour. And now, the latest edition of these effervescent tunesmiths will parade their musical offerings, and certain to delight our terpsichorean followers, at the Beacon's DANCE OF THE DECADE. And to further delight our followers, Johnny Baumblich and his boys promise to interpret their melodies vocally for which they have become well-known. The admission to the DANCE OF THE DECADE is incredible—only 30c!

You've heard of the International Order of Hambone Chewers, the Royal Order of Quacks, Jolly Old Maids, Koffee Klatchers' Klub, the Fleas, Bees and a few other groups. These clubs, consisting solely of SNPJ members, were more or less local, or sectional in their activities. While in existence they served a worthwhile purpose by promoting fraternalism in the SNPJ.

Now a new club, national in scope, has swept like wildfire through the English speaking section of the organization. The membership, which is limited to fifty, reads like a Who's Who in the SNPJ; only active members being eligible to membership.

The idea of a national club of only active members met with enthusiasm. Approximately twenty members met last Labor day in Detroit at the Omega Club and laid the foundation. Officers were elected and the results were: John Aynik, president (Bacon); Andrew Klarich (Wolverines), vice president; Bob Travnik (Young Americans), secretary; Leonard Alper (Jolly Allis), treasurer; Anns Grosor (Pioneers), recording secretary; "Lefty" Lotrich (Pioneers), sergeant-at-arms (there's a reason).

Though this so-called club still lacks a name, and which it is sort of an SNPJ "Junior League," it plans principally in promotional work. The annual bowling tournament and the annual SNPJ Labor Day affair is where this group will principally shine. Many more plans are still in formative stage. You'll hear plenty of this group's activities, because the mem-

bership's enthusiasm bespeaks of action!

The St. Clair Eddy Recreation, 12320 St. Clair ave., will be the scene of much rivalry among local lodges when the Cleveland SNPJ Bowling League gets under way Sunday, Oct. 9, at 2 p. m.

Last Friday, a meeting of the bowling league was held at the National Home on St. Clair. The lodges represented were: V. Boj, Lipa, Cleveland, Strugglers, Comrades, Beacons, Loyalites, Progressives and Commodores. Several new officers were elected, and the complete athletic board is: C. Zarnik, chairman; Frank "Grange" Laurich, secretary; John Aynik, treasurer; F. "Doc" Gregoric, recording secretary. Many problems expected to arise during the bowling season were clarified. One decision reached is that all rosters be in by Friday evening, Oct. 7, when the athletic league again meets at the St. Clair National Home.

A girls' bowling league is also being formed. The Comrades, Strugglers, and Beacons have thus far announced their intention of entering teams. We hope the girls of other lodges enter this league of fun and friendship. The rates are really reasonable—only 60c per girl a Sunday. Yes, the girls bowl the same time and place as the men. If you don't know where to go on Sunday afternoons this fall and winter, then why not come out to the St. Clair Eddy Recreation and boost our men and feminine mineralite tappers. Yes, "timber!" is the Cleveland battle cry this coming season.

JOHN AYNIK (667).

Buckeyes' Bits About This and That

By "Oh"
BARBERTON, O.—Important people, people who know what they're talking about, have given their views and reviews of the foreign situation. Great powers have pondered on how to prevent wars. Yet we who are ignorant as to the workings of international politics, intrigues and diplomatic relationships can say our piece by simply wondering where can there be justice when millions of lives can be plunged into a turbulent devastation by the whims of one man grasping for power and more power? Why is it that almost a whole world must BEG a mere man for peace? That such a man with all his idiosyncrasies should be the head of a great country! How ignominious!

The Comrades "Jazzboree" proved to be a real jitterbugs' delight! The two swing hands battled for supremacy and on the dance floor the "ickies" battled for room. Some crowd those Comrades drew, and that "Parade of Cars" was a clever publicity stunt. Dodging protruding elbows and flashing feet, we managed to settle in an uninhabited spot from whence we unveiled the Princes of Clairton, Pa., and Chris Kraly of Moon Run. Then there was the "Lone Beacon" Aynik giving us the lowdown on the "Sorority" (for men and women!) that had its beginning in Detroit. No doubt this organ will carry much more news of that gang in the future. We are informed that Miss Klarich, a Detroit lass, was somewhere in the crowd. Even Rose couldn't spot her and she did try.

If you're looking for something interesting to do on a Friday night—besides attending nite football games and bowling—why not drop in at the Domovina Hall where the Slovenc Independent Society Domovina holds their fish fry and bingo parties every other Friday night. The next one comes on Oct. 7. They're lots of fun and nice prizes are given to the winners.

All the Buckeye members should attend our next meeting on Thursday, Oct. 6. There will be a final discussion of the plans for our Halloween party. You remember that this party is a reward for the members who worked so hard to put over that April affair. And remember, don't just come to the party 'cause it's free. Do your share by at least coming to meetings and helping at some of these affairs. Don't forget that those members who ALWAYS do their part are going to get fed up with doing things for you who NEVER come around except when there's something for nothing. Sounds harsh, doesn't it? But there are some like that, and now, don't think I'm making veiled insinuations, because I'm not! Those people who have never done a thing for their lodge can take this or leave it.

Lodge Veronians Sports
VERONA, PA.—Fall and our winter activities get under way. The Bowling Committee, elected at the last meeting, is now forming schedules, etc.; they hope to get started soon. The place will be same as last year—Merlo's on Thursday of each week.

Our softball team is playing the last series of the Commonwealth league, of which they were the winners of the 2nd half. Final results will be known soon.

They are talking of forming a basketball team. Let us hope they get organized.

Sympathies to the Luzer family in their recent bereavement.

The National Home is holding a few FREE socials this fall and winter. The first one will be Sun., Oct. 2, at the hall. These affairs will be for all members of the Home. For a good old-fashioned social, stop in Oct. 2.

SECRETARY, Lodge 680.

A New York man was arrested for digging himself into the ground and letting visitors look down a pipe, through which they dropped coins. It's illegal to try to make a living without a license.

Of All Things—A busload of Slovencs invaded Girard two week-ends past and several of the Buckeyes were included. Nelle likes the town a lot and Mary was wishing she was there. What is this, anyhow? . . . Recently our member, Frank Segulin, came back to Barberton for a brief vacation from his work in Buffalo. Wonder if he hated to go back? . . . Next week our "We Three" will do these "Bits" for the "publik!"

SNPJ Revelettes Are Busy Again
AMBRIDGE, PA.—Revelette meeting was held on Sept. 14, and a few girls were present. Pres. Petrella presided. Pictures that were taken up at the Revelette Outing were shown; so girls, please be present at the next meeting to let us know how many pictures you want.

Girls have decided to meet at the club every second Wednesday; they are going to start quilting, making rag rugs; an interesting program will be held thruout the year. Every girl in the club who has nothing to do, please come, and the one who embroiders, please bring them down. Rachel De Masco is to make the first quilt and any girl who is willing to help her please come.

Secretary once again informs every member to pay her dues. In years to come we will have a new member, Jewel Pekol's daughter. Wedding congratulations to our member, a recent bride, Mary Posega Jr.

The year is almost over and the publicity committee have not put an article in yet. Why don't you? What happened to Hoopla and Hoopla writing? We miss them.

A REVELETTE, Lodge 609.

The Reveliers' Column

AMBRIDGE, PA.—The September meeting of the Reveliers is over. Not many attended. However, in continuation of that attempt to increase interest in local activities this review is given.

There is hope that the pendulum will again swing to a re-awakening of lodge interest. Once this borough of Ambridge boasted of an alert, alive, aggressive Revelier lodge. We have a good lodge of dues paying membership. Right now that is its only commendable trait. But, there shall yet be a response to action! And this lodge will again find its interests as worthwhile, as alive as once upon a time.

At the last meeting Martin Spec reported on plans to journey to the Pittsburgh Observatory. The trip is free. Members can avail themselves of the opportunity of this tour by submitting their names to Martin Spec or the secretary. Transportation will be made available by members with cars. A guide will take the entire Revelier group through the Observatory. The tour will be made the evening of Oct. 26.

Something extra is in prospect for the October 16 meeting. For the first time in this lodge a Box Social will be held after the session. The women of the lodge will prepare the lunches for the affair. Secretary Christine Gaul is in charge of the details. No cards will be sent to the members for this occasion. All members interested are urged to get in touch with the secretary for any information needed.

Louis Uhernik Jr., Nick Pavlik and John Gaul were elected as Revelier delegates to the October E. S. Conference.

Mildred Koval was the winner of the meeting attendance award of \$2.00. Not being present, the next meeting prize will be \$4.00.

Because of the inability of that

economic strata of which we are a part, assistance in the form of dues advancements is an occasional necessity. Since its origin, the Reveliers have tried to meet these demands of assistance. So far this lodge has not made any application to the national fund of this society. With a measure of good fortune we may not have need to request national aid in this respect.

However, to be in position to be able to assist, this lodge has an urgent need to bolster its treasury. That money, derived through public social enterprises, is the money of the membership. It is the responsibility of the membership to strengthen the financial status of this lodge.

This paragraph can be construed as a further invitation to the Reveliers to show interest and activity for their lodge.

All That Sort of Thing. Sister Mary Rosenberger was admitted to the Mercy Hospital for an operation. Bro. Anthony Grandovic was admitted to the Eye, Ear and Nose Hospital for an operation, too. Both hospitals are in Pittsburgh. Members should take the occasion to visit each. . . . No action has as yet been taken to organize a Reveliers' bowling league. All members interested can submit their names to the chairman. . . . The local Slovencski Dom will hold a general membership meeting on Oct. 23 at 2 p. m. . . . On Oct. 8 the Dom will sponsor its annual Harvest Dance. All Reveliers are urged to attend. . . . Reserve Oct. 22 for the local SZZ ladies' union dance at the Croatian hall. . . . Harmsville is coming to the front as a recognized active lodge. Keep it up. . . . So long, until again.

LOUIS KOSELA, 609.

BRING A NEW MEMBER

Lodge Letters

EXCELSIORS' ECHO IS ECHOING AGAIN!

ALIQUIPPA, PA.—Being absent from these pages—oh, ever so long—I've decided to give you my bit of news concerning the events of the day.

September... just another month to some of us. But to thirty million American boys and girls it's another milestone. It's the opening of school. Think of it! Thirty million of them, the toddlers heading for kindergartens—the freckle-faced Tom Sawyers and pig-tailed Beckys—the young men and women who will don cap and gown next year and graduate from college. Each will want to get ahead in the world. Each will hug his dream of success. Each will convert it into reality. Some are too young to appreciate the importance of golden school days. Johnny will play hooky every chance he gets.

The free education of every child is an ideal rooted deep within us. It is older than our country itself.

Today America gives more of its boys and girls more and better education than any other nation on earth. America shall go forward preparing our boys and girls for a fuller life and a richer world.

September is here... and mothers' hearts beat in unison as they pack thirty million youngsters off to school. Millions of homes will seem emptier when they've gone. But let them go with a light heart. They are off to opportunity.

7th Anniversary Dance
At our last meeting plans were made and discussed in connection with our SEVENTH ANNIVERSARY DANCE.

The Excelsiors extend a hearty invitation to all SNPJers and their friends in the surrounding neighborhood to attend their fall dance on Sat., Oct. 29.

For this special occasion we have secured the services of Jack Guzel and his Merry Melody Mixers from Cuddy. This will be their first appearance in Aliquippa and we feel sure that they will make a big hit. Dancing will be from 8 p. m. to 11. Tickets are only 25c per person. Remember, folks—reserve that day for the Excelsiors 7th Anniversary Dance.

For the coming E. S. Federation meeting on Oct. 16 at Sygan Bro. Joe Michie was elected to act as delegate.

New transfer member to the Lodge Excelsiors, Sis. Agnes Michie. As always—"Keep Smiling."

JOY.

GOLDEN EAGLES: POLICY CHANGES, COMING DANCE

GRAND, OHIO.—These lines are very important to those members who have A and B policies. All of you know that you have until the end of the year, in which time you may change your policy or may not; no one is compelled to do so.

The new D and E policies seem more satisfactory. They also have more provision toward the insurability. In your organ of June 29, 1938, you will read that this new insurance provides for the following privileges:

- (1) A member may borrow on his certificate to pay his assessment and remain a member in good standing.
- (2) It provides for automatic extended insurance based upon a member's accumulated reserve for the period of his membership.
- (3) Member may ask for paid-up certificate, if necessary to require same. In this case anyone wishing such certificate must turn in his present one and a new one shall be issued on the basis of his membership period.

Those members in class A should change policy because their certificate does not provide for any reserve.

To all members who have joined our organization and were asked to be initiated and have failed to do so on their negligence; some may have had to work or were out of town; please make your presence at the Oct. 14 meeting at which time we shall properly accept you as a pledged member. Please do not forget.

In January I received books from the Educational Bureau. Those who still have such pamphlets or books kindly return them to your Secretary. There are a few more members who would like to read them.

Bank note award will be \$4. Let's see the crowd. I wonder who will be lucky.

Our Juvenile organization is very interested in the Mladinski List. They soar up the ladder not only financially but socially. They are an interesting group; attentive, eager and cooperative. Here's to the youngsters—all the luck and smooth sailing.

Our dance is scheduled for Nov. 26 and our own smiling blue-eyes Jack Predika will show how it's done. Music, decorations, all the good things to eat and drink. This takes place at the German Hall in Niles, Ohio. It will be Saturday after Thanksgiving and this will be a good time to get out of the feeling of having too much turkey and gravy and all the trimmings.

I believe a couple of members have either the book "Grandsons" or "The Native's Return," by Louis Adamic.

MINNESOTA Federation Elects New Officers

ELY, MINN.—Sun., Sept. 18, the SNPJ Federation held its regular session here in Ely, Minn.

The combined Ely SNPJ lodges were hosts to the representatives of Federation lodges. President John Kobe was absent because of illness. Bro. M. Martz, vice president, presided at the meeting. Frank Erzar acted as vice president for the session.

Many ideas were brought up and acted on. Committee reports were respectfully submitted and showed that they were very active and that the Minn. Federation of SNPJ Lodges is really working and accomplishing a lot of useful work.

Sixty-five delegates were present at the Sept. meeting; last April 61 delegates were present.

A Federation picnic was again planned for the last Sunday in July, 1939.

The next Federation meeting will be in Eveleth the fourth Sunday in April, 1939.

Election of officers took place and the following were elected: John Kobe (Duluth), president; Bro. Lopez (Gilbert), vice president; Andrew Pirtz (Ely), secretary; Jack Ambrosic (Eveleth), recording secretary; Bro. Sterla (Eveleth), treasurer. Audit. Comm.: Ursula Ambrosic, chairman (Eveleth); Frank Klun (Chisholm), Jacob Kunstel (Ely); Bro. Kerza (Eveleth), organizer.

This time two young men were elected as officers, both from Eveleth, namely, Bro. Sterla and Bro. Kerza. I think this was a very wise step taken because if we want our young members to stay in the organization and others to join and be active, we must raise the young folks' interest and let them take part in everything; not only in their paying the monthly assessment, but in leadership also.

Bro. Kerza was a delegate from an English speaking lodge, and their unit boosted a large presence of delegates. Kerza surprised us when their Lodge enlisted 2 adults and 8 children—a record for new members. Three cheers for your unit.

Also three cheers for Eveleth, for Mrs. Ursula Ambrosic, who secured the largest number of new members for her lodge. She said they have over 300 members in all. Nice work. We should all try and find out what Eveleth knows that they are so very successful in all their undertakings. I would suggest that Sis. Ursula Ambrosic write in to the Proveta, and tell us all about her lodge and state all the details, also how they go about it so we can all profit and in this way we, too, can learn and get going and try to increase our membership list.

A dinner was served at the Ely Community Center cafeteria to the delegates and guests. The following dinner committee was chosen from lodge "Morning Dawn," 108: Sis. Anna Stukel, chairman; Sis. Mary Vesel, Sis. Christine Chaplan, Sis. Frances Kalan and Sis. Frances Sayole. The official delegates from the "Morning Dawn" lodge 108 are Sis. Agnes Petek, Sis. Mary Startz, Sis. Frances Perushak, Sis. Mary Logar, and Sis. Frances Pirtz. Waitresses for the dinner were: Theresa Stukel, Amelia and Barbara Markovich.

I should like if Bro. John Kobe, president of Minn. Federation, write an article in Proveta for us and what do we get out of it?

This is a question asked very often by many a person. I would answer it like this: You get out of the federation what you put into it. If you do not, put your heart and soul into it and your very best efforts, also your time.

Prohibitory and Regulatory Laws
In twenty-two states and the District of Columbia there are no prohibitory or regulatory laws regarding the employment of women in any specific occupation. These states are Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Iowa, Kansas, Kentucky, Maine, Mississippi, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, and West Virginia.

Two of these states—Kansas and North Dakota—have blanket laws declaring it unlawful to employ women under conditions detrimental to their health or welfare, but no employment is named in the acts and none is specified by any authorized agency.

Mining as an occupation for women is prohibited in Alabama, Arizona, Arkansas, Colorado, Illinois, Indiana, Maryland, Missouri, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Utah, Virginia, Washington, Wisconsin.

In California, Massachusetts, Ohio, Pennsylvania, Utah, and Washington women may not perform tasks that involve the lifting or carrying of heavy weights.

In general, the occupation from which women are most commonly excluded by law is mining. Two states only have long lists of occupations at which women are not permitted to work. In all other states women are permitted to engage in most of these occupations. In all, thirty-eight prohibitions or regulations have been set up by law in twenty-six states, and of these, twenty-three are concentrated in Ohio, Pennsylvania and New Jersey. The remaining fifteen prohibitions or regulations are scattered over twenty-five states.

THE GOLDEN EAGLET.

PRaises Federation Work; THANKS MEMBERS FOR AID

WALSENBURG, COLO.—I am taking this means of thanking all the lodges that are members of the Southern Colorado and Northern New Mexico SNPJ Federation for giving me \$15 from the Federation treasury.

It is a wonderful thing that so many lodges from Southern Colorado and Northern New Mexico joined together to make this Federation, and are cooperating together in making it a success. The Federation holds a business meeting in the afternoon; after the business meeting they have a dance, which is well attended by members of all the lodges in the Federation, even though some of the members have to travel about a hundred miles to attend the business meeting in the afternoon and dance in the evening. The profit from these dances goes to the members who need help, that have been sick for some time and are not receiving any sick benefits from the SNPJ Lodge. Some of the members have their dues paid and some are given a certain amount in cash to help out their families. All of the money in the treasury is used to the greatest of benefit for the members. So far none of the members have been turned down that asked for help, for they have all been in need.

These business meetings and dances have already been held at Ludlow, Rye, Pueblo, and the last meeting and dance were held at Walsenburg, Colo., Sunday, September 5.

The next Federation meeting and dance will be held at Raton, New Mexico, thus letting each lodge have one of these gatherings in their town. The gathering at Raton will be held sometime in January; the date has not been as yet set. Since I am a member of SNPJ Lodge 299 at Walsenburg, Colorado, I hope that all the members from this lodge will attend this gathering at Raton, N. Mex. (Miss) ANNE VERBICH, 299.

Lodge 89 to Hold Dance

MIDWAY, PA.—Lodge 89, SNPJ, are holding a Harvest Dance Oct. 1. There will be a well-known orchestra furnishing the music. There will be plenty of refreshments and eats. We are inviting the old as well as the young from our neighboring lodges to help make our dance a success. So don't forget the date with SNPJ Lodge 89 on Saturday, October 1.

MATT DONOVITCH, Sec'y.

Labor Laws for Women

Prohibitory and Regulatory Laws
In twenty-two states and the District of Columbia there are no prohibitory or regulatory laws regarding the employment of women in any specific occupation. These states are Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Iowa, Kansas, Kentucky, Maine, Mississippi, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, and West Virginia.

Minnesota Federation Elects New Officers

ELY, MINN.—Sun., Sept. 18, the SNPJ Federation held its regular session here in Ely, Minn.

The combined Ely SNPJ lodges were hosts to the representatives of Federation lodges. President John Kobe was absent because of illness. Bro. M. Martz, vice president, presided at the meeting. Frank Erzar acted as vice president for the session.

Many ideas were brought up and acted on. Committee reports were respectfully submitted and showed that they were very active and that the Minn. Federation of SNPJ Lodges is really working and accomplishing a lot of useful work.

Sixty-five delegates were present at the Sept. meeting; last April 61 delegates were present.

A Federation picnic was again planned for the last Sunday in July, 1939.

The next Federation meeting will be in Eveleth the fourth Sunday in April, 1939.

Election of officers took place and the following were elected: John Kobe (Duluth), president; Bro. Lopez (Gilbert), vice president; Andrew Pirtz (Ely), secretary; Jack Ambrosic (Eveleth), recording secretary; Bro. Sterla (Eveleth), treasurer. Audit. Comm.: Ursula Ambrosic, chairman (Eveleth); Frank Klun (Chisholm), Jacob Kunstel (Ely); Bro. Kerza (Eveleth), organizer.

This time two young men were elected as officers, both from Eveleth, namely, Bro. Sterla and Bro. Kerza. I think this was a very wise step taken because if we want our young members to stay in the organization and others to join and be active, we must raise the young folks' interest and let them take part in everything; not only in their paying the monthly assessment, but in leadership also.

Bro. Kerza was a delegate from an English speaking lodge, and their unit boosted a large presence of delegates. Kerza surprised us when their Lodge enlisted 2 adults and 8 children—a record for new members. Three cheers for your unit.

Also three cheers for Eveleth, for Mrs. Ursula Ambrosic, who secured the largest number of new members for her lodge. She said they have over 300 members in all. Nice work. We should all try and find out what Eveleth knows that they are so very successful in all their undertakings. I would suggest that Sis. Ursula Ambrosic write in to the Proveta, and tell us all about her lodge and state all the details, also how they go about it so we can all profit and in this way we, too, can learn and get going and try to increase our membership list.

A dinner was served at the Ely Community Center cafeteria to the delegates and guests. The following dinner committee was chosen from lodge "Morning Dawn," 108: Sis. Anna Stukel, chairman; Sis. Mary Vesel, Sis. Christine Chaplan, Sis. Frances Kalan and Sis. Frances Sayole. The official delegates from the "Morning Dawn" lodge 108 are Sis. Agnes Petek, Sis. Mary Startz, Sis. Frances Perushak, Sis. Mary Logar, and Sis. Frances Pirtz. Waitresses for the dinner were: Theresa Stukel, Amelia and Barbara Markovich.

I should like if Bro. John Kobe, president of Minn. Federation, write an article in Proveta for us and what do we get out of it?

This is a question asked very often by many a person. I would answer it like this: You get out of the federation what you put into it. If you do not, put your heart and soul into it and your very best efforts, also your time.

Prohibitory and Regulatory Laws
In twenty-two states and the District of Columbia there are no prohibitory or regulatory laws regarding the employment of women in any specific occupation. These states are Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Iowa, Kansas, Kentucky, Maine, Mississippi, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, and West Virginia.

Two of these states—Kansas and North Dakota—have blanket laws declaring it unlawful to employ women under conditions detrimental to their health or welfare, but no employment is named in the acts and none is specified by any authorized agency.

Mining as an occupation for women is prohibited in Alabama, Arizona, Arkansas, Colorado, Illinois, Indiana, Maryland, Missouri, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Utah, Virginia, Washington, Wisconsin.

In California, Massachusetts, Ohio, Pennsylvania, Utah, and Washington women may not perform tasks that involve the lifting or carrying of heavy weights.

In general, the occupation from which women are most commonly excluded by law is mining. Two states only have long lists of occupations at which women are not permitted to work. In all other states women are permitted to engage in most of these occupations. In all, thirty-eight prohibitions or regulations have been set up by law in twenty-six states, and of these, twenty-three are concentrated in Ohio, Pennsylvania and New Jersey. The remaining fifteen prohibitions or regulations are scattered over twenty-five states.

FLASHES

(Continued from page 6)
numbers to shoot off the 1938-39 bowling season at the Ace Arcade Alleys. Fifty of them were there, for fun and recreation—Leroy Basha, our new member, has been added to the bowling squad. We'll be at it for a long time, so take your time about coming to see us.—Some years back we used to call on Walter Zlogar, then our juvenile member, for violin selections for our programs. At that time we thought he was doing mighty good and forecast a bright future for this fiddler. Today, we are more convinced that Walter is going to make good than ever. But not as a fiddler. Instead, Walter has mostly discarded his fiddle lessons and has tackled Civil Engineering. Before another year is up he'll be getting his degree from Purdue, a pretty good school, we'd say. Perhaps, some day Walt will be able to do some fiddling just for pastime between jobs involving millions. We're happy and proud to know of his earnestness and progress at a coming vocation.

Don't any of you forget your date this Saturday evening, October 1, at the SNPJ hall. Movies of Europe and Jugoslavia taken a month ago and just developed by Jacob Zupan

Today's question: Where and what is the Third Principal Meridian?
DONALD J. LOTRICH, 569.

In Memoriam
DETROIT, MICH.—In the untimely passing of Bro. William Travnik on Sept. 22, 1938, the Young Americans Lodge 564 SNPJ have lost their most energetic, sincerest and kindest Officer and Member that we ever had.

His passing leaves a task that has not been completed. His ideals and inspirations were always for a bigger and better SNPJ and its principles.

He was our spark plug and one whose place cannot be filled—a gap in our lives so spacious and wide that the breach can never be healed.

Young Americans in their sorrow extend their heartfelt sympathies to the family of our late Bro. Wm. Travnik.
JOSEPH MIHELICH,
Treasurer, Lodge 564.

Political Advt.
Gov. Richard W. Leche of Louisiana says that one of his political opponents who got shot in the arm had staged a "cheap publicity stunt."

It's been said before that Louisiana has bargain rates for shootings.

The Upper Crust



"If you need exercise, dear, tell the sergeant to put you on the picket line."

We all belong to one union—the SNPJ. To get the most out of it we must get together and put 2 and 2 together and see if we get something there. If we have, we stick to it, for in unity there is strength. We are each a stick, a very weak stick, a stick that is part of the union, each weak in itself. But by laying these sticks together they form a sturdy wall, a sturdy strong foundation, very hard to break if we stick together in one solid bunch. So do the members, weak, yes, by themselves, but putting these members together into federation group—that makes us strong and more easily able to do things.

We all come together. When we are in doubt, we have others there who can explain to us what is what, then to try and figure it out by ourselves. (Mrs.) MARY STARTZ, Lodge 108.

Today's question: Where and what is the Third Principal Meridian?
DONALD J. LOTRICH, 569.

In Memoriam
DETROIT, MICH.—In the untimely passing of Bro. William Travnik on Sept. 22, 1938, the Young Americans Lodge 564 SNPJ have lost their most energetic, sincerest and kindest Officer and Member that we ever had.

His passing leaves a task that has not been completed. His ideals and inspirations were always for a bigger and better SNPJ and its principles.

He was our spark plug and one whose place cannot be filled—a gap in our lives so spacious and wide that the breach can never be healed.

Young Americans in their sorrow extend their heartfelt sympathies to the family of our late Bro. Wm. Travnik.
JOSEPH MIHELICH,
Treasurer, Lodge 564.

Political Advt.
Gov. Richard W. Leche of Louisiana says that one of his political opponents who got shot in the arm had staged a "cheap publicity stunt."

It's been said before that Louisiana has bargain rates for shootings.

will be shown.—And after—a hot time to good music with satisfying refreshments. Admission to all this only 15c.

That refund for the National SNPJ Day excursionists to Detroit was 70c for each full fare. Checks and notices have already been mailed.

Hitler was mighty bold again and he wants peace, but his "unequaled army, air force, etc.," makes one hesitate and ask whose peace. That's the topic of the day and minute. Will we have war? Still, unless the people learn from these incidents, the battles will have been in vain?—Prepare for war and you'll get war. So war today is certain. We can't escape it either, even in these far away United States. Millions are doomed to die because—, or because they want to die? Every-one opposes wars, still we are driven to them. Where is the sense—the logic? There isn't any sense in wars.

Today's question: Where and what is the Third Principal Meridian?
DONALD J. LOTRICH, 569.

In Memoriam
DETROIT, MICH.—In the untimely passing of Bro. William Travnik on Sept. 22, 1938, the Young Americans Lodge 564 SNPJ have lost their most energetic, sincerest and kindest Officer and Member that we ever had.

His passing leaves a task that has not been completed. His ideals and inspirations were always for a bigger and better SNPJ and its principles.

He was our spark plug and one whose place cannot be filled—a gap in our lives so spacious and wide that the breach can never be healed.

Young Americans in their sorrow extend their heartfelt sympathies to the family of our late Bro. Wm. Travnik.
JOSEPH MIHELICH,
Treasurer, Lodge 564.

Political Advt.
Gov. Richard W. Leche of Louisiana says that one of his political opponents who got shot in the arm had staged a "cheap publicity stunt."

It's been said before that Louisiana has bargain rates for shootings.

The city council of Paris is giving 1,750,000 gas masks free to residents of the city.

How about a pent-house model anti-aircraft gun to go with them?

Unfair
The Master Barbers Assn. of a Quebec town has protested against a sidewalk barber stand with nickel haircuts.

They call it cut-thatch competition.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACTS OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3, 1933
Of "Proveta," published daily except Saturday, Sunday, and holidays, at Chicago, Illinois, for October 1, 1938.

State of Illinois, County of Cook, ss:
Before me, a Notary Public, in and for the State and county aforesaid, personally appeared Philip Godina, who, having been duly sworn according to law, depose and say that he is the business manager of the "Proveta" and that the following is the true and correct statement of the ownership, management, circulation, etc., of the aforesaid publication for the date above set forth, required by the Act of August 24, 1912 as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 637, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of the form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:
Publisher, Slovene National Benefit Society, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Editor, John Molek, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Managing Editor, John Molek, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Business Manager, Philip Godina, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

2. That the owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the name and addresses of stockholders owning or holding one per cent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, its name and address, as well as those of each individual owner, must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as those of each individual member, must be given.) 35,358 members of the Slovene National Benefit Society, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Fred A. Vider, Secretary, 2627 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. John Voznich, Treasurer, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given, and also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 11,095. (This information is required from daily publications only.)
PHILIP GODINA, Business Manager.

Sworn to and subscribed before me this 22nd day of September, 1938.
(My commission expires February 26, 1939.)
FRANK ZORDANI, Notary Public.
(SEAL)

NOVOPRISTOPILI CLANI

NEW MEMBERS		Death	Sick	Benefit	Benefit
No.	Name	Benefit	Benefit	Benefit	Benefit
1	Matt Flahuta	95053	\$ 500	Dis.	
2	Rudolph Toporah	95054	\$ 500	\$1.00	
3	Jennie Vebur	95056	500	1.00	
13	John L. Longar	95067	500	1.00	
14	Helen E. Haulich	95068	500	1.00	
15	John Mihalich	95069	500	1.00	
20	Stanley Grabak	95082	500	1.00	
21	Frank Javoruk	95083	250	1.00	
55	Lois Perhne	95085	500	1.00	
53	Anthony J. Pire	95087	500	1.00	
64	Francis H. Griehar	95089	500	2.00	
68	Edward Pusely	95071	500	1.00	
75	Mary Plesha	95073	500	1.00	
86	Anna Bahnic	95074	250	1.00	
91	Joseph C. Poskevich	95075	500	1.00	
95	Fred Schuster	95076	500	1.00	
107	Anth. M. Bonotin	95077	1,000	2.00	
117	Anton Flander	95078	500	1.00	
121	Emo Klarich	95080	500	1.00	
122	Anna Medved	95081	500	1.00	
124	Mary Zaveri	95082	500	1.00	
126	Elis Lavria	95083	1,000	1.00	
130	Angelina Rus	95085	1,000	1.00	
132	Nobert Sterle	95086	500	1.00	
134	Julia Zadnikar	95087	500	1.00	
138	Jerry Kosovich	95088	500	1.00	
139	Roie G. Kocian	95090	500	1.00	
142	Frank Ansovar	95093	500	1.00	
143	Sophie Pajek	95094	500	1.00	
147	John E. Haulich	95096	500	1.00	
156	Stanley F. Romo	95096	500	1.00	
157	Frank Kraohok	95097	500	1.00	
158	Rose Marie Zednar	95098	500	1.00	